

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

KATEDRA EKOLOGIE

Sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody

Selfeducation of workers in nature conservation

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. Jiří Vojar, Ph.D.

Diplomant: Bc. Eva Mašková

2012

0

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „**Sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody**“ vypracovala sama pod vedením Ing. Jiřího Vojara, Ph.D, a že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

Dávám svolení s uveřejněním této diplomové práce na webových stránkách FŽP.

V Praze dne: 30. dubna 2012

.....

Mašková Eva

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu Ing. J. Vojarovi, Ph.D. za ochotu, podporu a pomoc při psaní diplomové práce. Dále děkuji všem ze státních institucí, soukromých firem, nevládních organizací i fyzickým osobám, za poskytnutí dat a informací pro tuto práci. Obrovský dík patří celé mé rodinně, příteli, přátelům a známým za pomoc a psychickou podporu v průběhu celého studia.

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Metodika	10
2.1	Celkový plán výzkumu.....	10
2.2	Sociologický průzkum.....	11
2.3	Zpracování dat	17
3	Výsledky	19
3.1	Návratnost dotazníku.....	19
3.2	Výsledky sledovaných otázek	20
3.2.1	Intenzita sebevzdělávání	22
3.2.2	Překážky v sebevzdělávání	28
3.2.3	Využívané zdroje informací.....	35
3.2.4	Využívání databáze vědeckých článků	38
3.2.5	Cizojazyčné zdroje	40
3.2.6	Sebevzdělávání v pracovní době.....	43
3.2.7	Přístup k literatuře na pracovišti	45
3.3	Ostatní výsledky	47
4	Diskuze	53
4.1	Ovlivnění, nebo zkreslení výsledků	53
4.2	Návratnost dotazníku.....	54
4.3	Oslovení respondenti	55
4.4	Odborné vzdělávání.....	55
5	Závěr	58
6	Seznam použité literatury	60
7	Přílohy.....	62

Abstrakt

Pomocí elektronického dotazníku umístěného na webových stránkách dotaznik.czu.cz byla zjišťována úroveň a stav současného sebevzdělávání úředníků a odborných pracovníků v různých typech institucí, v jejichž kompetenci je ochrana přírody. Sledováno bylo hlavně to, jak jednotlivé faktory ovlivňují intenzitu sebevzdělávání a problematiku s tím spojenou. Zkoumány byly především faktory jako: pohlaví, počet dětí, dosažené vzdělání, obor ukončeného studia, zájem o ochranu přírody mimo své zaměstnání, spokojenost se svým zaměstnáním a typ činnosti v ochraně přírody.

Celkem bylo osloveno 945 osob a organizací. Navrácených dotazníků bylo 535 (57,14 %). Obecně bychom mohli označit úroveň sebevzdělávání pracovníků ochrany přírody za relativně dobrou. Celých 46 % dotazovaných se totiž svému sebevzdělávání věnuje průběžně, nebo pravidelně, dalších 52 % z dotazovaných se samostatně vzdělává pouze občas v případě potřeby a pouhé 2 % respondentů se svému sebevzdělávání nevěnuje. Hlavní problémy pro odborné sebevzdělávání respondentu je nedostatek času v rámci pracovní doby a nedostatečné využívání zahraniční literatury z důvodu jazykové bariéry. Obecně špatná je úroveň využívání zahraniční literatury a databáze vědeckých článků, 38 % respondentů databáze vědeckých článků nezná a dalších 48 % je sice zná, ale nevyužívá, pouhých 15 % z celkově dotázaných respondentů databáze zná i využívá. Mezi sledovanými skupinami respondentů byly prokázány rozdíly v tom, jaké zdroje informací využívají, dále pak míra využívání databází a zahraniční literatury. Hlavní sledované otázky pak nejvíce ovlivňovali vlastnosti jako zájem o ochranu přírody i mimo svou práci, pohlaví, odborná erudice respondentů, typ činnosti či zaměstnání a typ pracoviště státní správy. Za velmi důležité a pozitivní považují to, že téměř všichni respondenti uváděli, že o ochranu přírody mají zájem a práce je (většinou) baví.

Klíčová slova: dotazník, ochrana přírody, sociologický průzkum, dobrovolné sebevzdělávání, státní správa a samospráva.

Abstract

Through an online questionnaire on web page dotaznik.czu.cz, both situation and conditions influencing contemporary selfeducation of officials, specialists and practitioners, who have been responsible for nature protection in the Czech Republic, were identified. It especially focused on factors that determine the intensity of selfeducation, such as gender, care for children, qualification, discipline, interest in nature conservation topics besides the working time, and satisfaction with the job.

A total of 945 persons and organizations have been interviewed. From that, 535 questionnaires returned (57.14%). Generally, we can identify the level of self-education workers conservation as relatively good. A total of 46% of the respondents is dedicated to your self continuously or periodically, the other 52% of respondents self-educated only at times when necessary and only 2% of respondents to its self does not. The main problems for professional self-education of respondents is the lack of time within working hours and insufficient use of foreign literature because of language barriers. Generally, the level of bad use of foreign literature and databases of scientific articles, 38% of respondents know a database of scientific articles and other 48% is indeed known, but not used, only 15% of the total surveyed respondents known and uses the database. Patients in both groups of respondents were found differences in what sources of information used, then measure the use of databases and foreign literature. The main question then most observed properties as influenced by nature conservation interest outside his work, gender, professional erudition of respondents, type of activity and type of employment or work of government. A very important and I consider it positive that almost all respondents stated that the conservation work and are interested in is (mostly) fun.

Keywords: questionnaire, nature conservation, sociological research, voluntary self-education, government and local government.

Seznam použitých zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
1.1.1.1 EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
1.1.1.2 SEA	Strategické posuzování vlivů na životní prostředí (Strategic Impact Assessment)
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze
OIKT	Odbor informačních a komunikačních technologií ČZU
OPR	Ochrana přírody a krajiny
FŽP	Fakulta životního prostředí
Správy NP	Správy národního parku
Správy CHKO	Správy chráněné krajinné oblasti
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí

1 Úvod

Základem efektivní ochrany přírody jsou znalosti biologie a ekologie obecně i zvláště chráněných druhů, jejich příčin ohrožení, úlohy ve společenstvech a ekosystémech, i znalosti jejich prostředí (PULLIN, 2002; PRIMACK, 2008). Výše uvedený princip je vlastně podstatou Biologie ochrany přírody, poměrně nového multidisciplinárního vědního oboru, jehož cílem je poskytnout informace pro praktickou ochranu přírody (PRIMACK et al. 2011). Pracovníci ochrany přírody jsou tak vystaveni vysokým nárokům na komplexní odborné znalosti, resp. pouze tyto znalosti a osobní zkušenosti umožňují vydávat odborně způsobilá rozhodnutí (HÄRTEL et al. 2010).

S potřebou vysoké odborné erudice ovšem nijak nekoresponduje současný systém odborného vzdělávání pracovníků v ochraně přírody. Kromě znalostí získaných v době studia je systematicky řešeno pouze vzdělávání v oblasti správního práva a práva v ochraně přírody tzv. zkouškou odborné způsobilosti, dle § 79a zákona č. 114 / 1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“); a dále pak tzv. zvyšováním kvalifikace úředníků územních samosprávných celků dle §§ 20 a 21 zákona č. 312 / 2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, v platném znění.

Samotné odborné biologické a ekologické vzdělávání systematicky nijak řešeno není a je do značné míry ponecháno na samotných pracovnících, jejich možnostech a zájmu. Správnost ochrannářských rozhodnutí, založená na přírodovědných znalostech je tedy prakticky považována za samozřejmost (HÄRTEL et al. 2010). Existují sice dílčí možnosti jak se v tomto ohledu vzdělávat, např. kurzy, semináře, konference, které by se daly financovat například na základě zmiňované povinnosti zvyšování kvalifikace úředníků, ale kurzů či seminářů zaměřených na biologické či ekologické vzdělávání pracovníků v ochraně přírody není mnoho. Z výše zmiňovaných možností jde prakticky pouze o konference (např. Využití výzkumu v ochraně přírody konaná každé dva roky v září v Olomouci; Botanický výzkum a ochrana přírody, která se uskutečnila 24. a 25. 11. 2000 v Praze) zaměřené na problematiku propojení ochrany přírody s odbornými znalostmi.

Dalším faktorem jsou samozřejmě i finančně omezené prostředky územní správy a samosprávy na vzdělávání svých pracovníků. Nedostatečné financování a neefektivní přerozdělování peněz na vzdělávání, byly respondenty této práce uváděny jako jeden z nejčastějších problémů. Nedostatky v odborném vzdělání na úřadech státní správy a samosprávy by měla do jisté míry nahrazovat možnost obrátit se v případě potřeby na AOPK ČR, která zde plní funkci odborného poradního orgánu. Další možností je nechat si zpracovat odborné posudky externisty.

Pokud by existovaly reálné úvahy o zavedení odborného systematického vzdělávání pracovníků v ochraně přírody, zaměřené na zvyšování schopnosti přejímat výsledky výzkumu do ochrannářské praxe (HÄRTEL et al. 2010), bylo by nutné vycházet ze současného stavu sebevzdělávání a zohledňovat potřeby pracovníků, nejlépe diferencovaně podle úrovní orgánů státní správy či územní samosprávy, jejich zaměření a kompetencí. Právě k tomuto má sloužit předkládaná DP, jejímž úkolem bylo přiblížit, pomocí prováděného dotazníkového šetření, úroveň a stav současného sebevzdělávání pracovníků v ochraně přírody. Průzkum se snažil zmapovat a vyhodnotit základní vlastnosti respondentů, které mohou ovlivňovat jejich sebevzdělávání.

Tato práce si klade za cíl přispět k aktuálně diskutovanému problému praktické ochrany přírody a jejímu založení na faktech, jež si podle mého názoru bez individuálního a pravidelného odborného sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody, prakticky nelze představit. Jak doplňuje HÄRTEL et al. (2010), ochrannářská praxe je (nejen v České republice) často založena na subjektivních a v lokálním kontextu učiněných rozhodnutích, čemuž napomáhá právě neinformovanost a neodbornost pracovníků ochrany přírody. V reakci na tento fakt vznikl v Anglii online časopis zveřejňující studie, ochrannářská opatření a exaktní analýzy, založené čistě na vědeckých podkladech (<http://www.conservationevidence.com>) a „Centrum pro ochranu přírody založenou na důkazech“ (<http://www.cebc.bangor.ac.uk>). Cílem těchto snah je, aby ochrana přírody vycházela více z objektivních dat. Je ovšem otázkou, do jaké míry je právě tato mezinárodní iniciativa uplatnitelná v běžném rozhodování pracovníků ochrany přírody u nás. Je zde totiž kladen velký nárok na vlastní dobrovolné studium zahraniční literatury, které, jak se ukázalo v následujícím průzkumu, je vnímáno pracovníky ochrany přírody, jako jedna z hlavních překážek

v jejich případném sebevzdělávání. Možným řešením tohoto problému by mohlo být zlepšení vztahů a větší propojenost ochrany přírody s akademickou obcí, která běžně zahraniční literaturu využívá.

Cíle diplomové práce

- Literární rešerše zaměřená na tvorbu a zpracování sociologických průzkumů pomocí dotazníků.
- Vypracování dotazníku pro zmapování míry sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody.
- Distribuce dotazníků vytipovaným osobám pracujících v ochraně přírody.
- Zpracování a statistické vyhodnocení odpovědí respondentů.

2 Metodika

2.1 Celkový plán výzkumu

Ke shromáždění dat o sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírodě, byl použit standardní sociologický průzkum (PŘÍBOVÁ 1996, ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA 2006), ve kterém bylo využito dotazování respondentů prostřednictvím elektronického dotazníku.

Prvním krokem celého výzkumu byla definice problému a zkoumané teorie, kterou měl průzkum za úkol objasnit. Na základě formulovaného problému bylo vytvořeno několik základních pracovních otázek, následovalo stanovení postupu a technika práce sběru dat. Takto zvolený postup nazývá DISMAN & LORENCOVÁ (1993) deduktivní metodou.

Zkoumanou problematikou v této práci je odborné sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody. Hlavní otázky, na které se práce zaměřila, byly následující: S jakou intenzitou a pravidelností se sebevzdělávají osoby pracující v ochraně přírody? Co jim brání v případném sebevzdělávání? Mají o sebevzdělávání zájem? Jaké zdroje informací využívají ke své práci? Mají pro případné sebevzdělávání vhodné podmínky? Existují rozdíly v míře sebevzdělávání mezi jednotlivými typy úřadů a institucí?

Ve výzkumu pak bylo zkoumáno, jak tyto otázky ovlivňují vlastnosti respondentů, jako: pohlaví, počet dětí, dosažené vzdělání, obor ukončeného studia, zájem o ochranu přírody mimo své zaměstnání, spokojenost se svým zaměstnáním a typičností v ochraně přírody. Ze vztahů mezi jednotlivými otázkami pak bylo možné například zkoumat, jak intenzitu sebevzdělávání ovlivňuje počet dětí, pohlaví respondenta, či stupeň jeho vzdělání apod. Na základě těchto pracovních otázek byl vytvořen dotazník.

Průzkumem byli osloveni úředníci a odborní pracovníci v různých typech institucí, v jejichž kompetenci je ochrana přírody. Elektronickou poštou jim byl společně s odkazem na dotazník (<http://dotaznik.czu.cz/index.php?sid=47316&lang=cs>) rozeslán průvodní dopis (Kap. 4.2, Příloha 1), kde byly objasněny cíle průzkumu a uvedeny stručné pokyny pro vyplnění dotazníku. Po vyplnění a odeslání dotazníku

respondentem se odpovědi automaticky ukládaly do databáze webové aplikace dotazník.czu.cz. Po ukončení dotazování (6. 4. 2012) byla data statisticky zpracována (viz Kap. 4.3).

2.2 Sociologický průzkum

Průvodní dopis

Důležitý v písemném dotazování v rámci sociologického průzkumu je průvodní dopis. Jeho hlavní funkcí je vysvětlit respondentovi účel průzkumu, proč byl respondent vybrán a jak je zajištěna jeho anonymita. Průvodní dopis nám také může velice pomoci při motivaci respondenta k vyplnění dotazníku. Toho lze dosáhnout především jednoznačností, srozumitelností, působivou úpravou, ale například také příslibem zaslání výsledků výzkumu a uvedením spojení na řešitele projektu (PŘÍBOVÁ, 1996).

Průvodní dopis sestavený podle výše zmiňovaných pravidel a požadavků byl rozeslán respondentům jako email, na jehož konci byl uveden odkaz na internetové stránky, kde mohl respondent v případě svého zájmu dotazník vyplnit. Rozesílaný průvodní dopis je uveden v Příloze 1.

Tvorba otázek

Dotazník byl vytvořen tak, aby byl pro respondenty snadno a rychle vyplnitelný a časově nenáročný . Velký počet otázek a časovaná náročnost , může návratnost dotazníku značně snížit (ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA , 2006). Z tohoto důvodu byl v dotazníku, až na poslední otázku, zvolen uzavřený typ otázek, který umožňuje respondentovi snadnou a rychlou odpověď . Nabízenými odpověďmi ovšem musíme pokrýt všechny nejpravděpodobnější možnosti odpovědí , které si může respondent vybrat (ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA , 2006). Vzhledem k tomu, že toho nelze vždy dosáhnout, bylo kromě uzavřených otázek použito také otázek polouzavřených , které respondentovi nabízejí mimo výčet předpřipravených odpovědí i jednu alternativní odpověď . Tu doplňuje sám respondent, pokud nenalezl vhodnou odpověď z nabízených variant (ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA ,

2006). Podle DISMANA & LORENCOVÉ (1993) by se měly nabízené odpovědi navzájem vylučovat. Nesmí být tedy možné zařadit odpověď do více než jedné kategorie. Toto pravidlo jsem však v dotazníku neuplatnila. Naopak bylo u některých otázek respondentovi umožněno zaškrtnout více odpovědí (viz Příloha 2).

Od otevřených otázek (tj. takových, kde respondent doplňuje svou odpověď) bylo záměrně upuštěno. Záleží totiž jednak na položení otázky, jejím pochopení respondentem i formulaci jeho odpovědi, a proto mohou otevřené otázky produkovat neporovnatelné výsledky.

U tvorby otázek by měla být dodržena následující základní pravidla. Veškeré otázky by měly být dobře pochopitelné, jednoznačné a smysluplné. Měli bychom zajistit logický sled otázek, ale na druhé straně je třeba zamezit, aby předchozí otázky zkreslovaly odpovědi na otázky následující (ŘEZANKOVÁ, 2007). Pokud nějaká z otázek může ovlivnit respondenta v odpovídání na otázky následující, položíme tuto otázku až jako poslední. Otázky, u nichž existuje velká pravděpodobnost, že by mohly být respondentem nezodpovězeny, zodpovězeny chybně, nebo by pro respondenta mohly být citlivé, dáváme vždy nakonec. Otázka by se také nikdy neměla zaměřovat na více než jednu věc, nebo vylučovat otázku jinou. Veškerá používaná slova by neměla být dvousmyslná a měla by odpovídat vzdělání a kultuře oslovovaných respondentů (ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA, 2006). Kromě formulace otázek a jejich pořadí je důležitá také grafická úprava celého dotazníku (ŘEZANKOVÁ, 2007).

Struktura dotazníku

Dotazník sestával z 24 otázek rozdělených do čtyř částí. Téma dotazníku mohlo být pro oslovené respondenty citlivé, jelikož se týkalo jejich zaměstnání. Dotazník byl proto veden jako anonymní a zodpovídání jednotlivých otázek bylo nepovinné. Čím citlivější je dané téma, tím důležitější je zajištění jeho anonymity. Na druhou stranu je právě citlivost a důležitost zkoumaného tématu jedním z důležitých faktorů ovlivňující jeho úspěšnost (DISMAN & LORENCOVÁ, 1993).

Dotazník by měl být strukturován tak, aby motivoval a neodrazoval dotazovaného od jeho dokončení. Začínat bychom tedy měli otázkami , které jsou zajímavé či

jednoduché a lehké na zodpovězení (ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA, 2006). Otázky pro respondenta méně zajímavé, jako je například zjišťování základních údajů o dotazované osobě, by měly být umístěny někde ve střední části dotazování, kdy se již respondent dostal do tempa, ale není ještě unaven (NOELLE, 1963).

Rozdělení použitého dotazníku podle struktury (viz Příloha 2):

Sebevzdělávání: V této první části bylo respondentovi položeno osm uzavřených otázek, které se zabývaly mírou samostatného vzdělávání respondenta nad rámec povinného vzdělávání. Respondent zde byl dotazován na zdroje informací, které využívá ke svému sebevzdělávání, a na možné problémy a důvody, které mu v sebevzdělávání mohou bránit.

Údaje o práci a pracovišti: Druhá část dotazníku byla zaměřena na informace týkající se konkrétního zaměření práce a typu pracoviště respondenta, na délku jeho praxe v ochraně přírody a na jeho zájem o svou práci. Celkem byly položeny čtyři uzavřené otázky a dvě podmíněné podotázky, které navazovaly na otázku číslo 10 „Vaše pracoviště“. Pokud v této otázce byla zaškrtnuta odpověď „a“ či „b“, otevřely se k nim související podrobnější podotázky 10a, 10b, které měly pomoci specifikovat pracoviště či činnost respondenta.

Údaje o respondentovi: Ve třetí části byly pomocí osmi uzavřených otázek zjišťovány osobní informace respondentů: pohlaví, věk, počet dětí, stupeň vzdělání, obor studia, zájem o ochranu přírody a spokojenost se svou prací. Poslední otázkou bylo vlastní sebehodnocení odborné erudice respondenta.

Doplňující otázky: Poslední část dotazníku se skládá z jedné uzavřené otázky, týkající se míry angažování respondenta v dobrovolné ochraně přírody a jedné otevřené otázky, kde mohl respondent vyjádřit svůj osobní názor na současné problémy ochrany přírody. Výběr nejzajímavějších odpovědí je uveden v Příloze 3.

Tvorba elektronického dotazníku

Dotazník byl nejdříve vytvořen v programu Microsoft Word, kde byla navržena jeho struktura, typ otázek a odpovědí a jejich znění (viz Příloha 2.) Takto předpřipravený dotazník, byl přepsán na webové stránky dotazník.czu.cz. Při prepisování byl navržený dotazník přizpůsobován potřebám a možnostem webové aplikace. Po

dokončení vyhotovení dotazníku byl dotazník aktivován. Aktivním byl průzkum ponechán až do 30. 4. 2012, sběr dat pro zpracování této práce byl ukončen 6. 4. 2012. Pokud je dotazník aktivován, ztrácí zpracovatel možnost úprav v dotazníku. Případnou deaktivaci dotazníku je sice možné opětovně upravovat otázky dotazníku, ale veškerá data uložená v době aktivity dotazníku jsou vymazána. Je tedy dobré zvážit případné dodatečné opravy. To platí i v případě, že zpracovatel chce po ukončení průzkumu deaktivovat dotazník. Pokud nejsou data z databáze stažena dříve, než dotazník deaktivujeme, budou data ztracena (respektive zneprístupněna a odeslána administrátorům webové aplikace). Průzkum této práce byl proto ponechán aktivní až do úplného zpracování dat pro případ, že by bylo nutné data opětovně vyexportovat například v případě ztráty nebo znehodnocení dat již stažených. Výhodou ponechání aktivního průzkumu i v době kdy již neprovádíme průzkum, je přístupnost databáze k jakémukoliv nahlížení a grafickému zobrazení dat.

Pro vytvoření elektronického dotazníku na tomto serveru není nutná instalace žádného programu. Jak vytvoření tak správa dotazníku a jeho databáze (např. mazání nedokončených dotazníků z databáze, zobrazování, grafické vyhodnocování databáze) lze provádět přímo na stránkách dotazníku. Nevýhodou je nutnost připojení k internetu pro přístup a správu dotazníku. Nutnou podmínkou pro přístup k dotazníku je přístupové jméno a heslo zaměstnance či studenta CZU.

Stránky dotazníku i jejich obsluha jsou vytvořeny přehledně a intuitivně, lze se tedy relativně rychle naučit základní potřebné úkony. Přesto byla pro mne, hlavně v pozdějších krocích tvorba dotazníku velmi časově náročná. S problémy jsem se potýkala zvláště při tvorbě a úpravě textu otázek, volení typu odpovědí a úpravy úvodního slova. Webová aplikace dotazníku nabízí množství různých typů odpovědí a jejich kombinování s přednastavenými druhy odpovědí. Je tedy hlavně za začátku velmi těžké se v tomto zorientovat. Nepřekonatelným a pro mne dodnes nevyřešeným problémem stránek je grafická a estetická úprava otázek a úvodního textu. V tomto ohledu je program pro běžného uživatele velmi náročný a nepřehledný, konečná estetická úprava textu dotazníku je proto psychicky i časově velmi vyčerpávající. Oproti tomu konečná práce s daty v elektronické databázi je velmi promyšlená, lehkou ovladatelná, velmi názorná a ulehčí zpracovateli mnoho práce a času.

Webové stránky dotazníku obecně umožňují zpracovateli velký počet úkonů a možností nastavení. Případným zájemcům o tvorbu dotazníku v tomto programu bych proto velice doporučila (před vytvářením dotazníku) kontaktovat OIKT, které poskytuje poradenství k práci se systémem a podle potřeby pořádá i školení (konkrétní kontakt je lohr@oikt.czu.cz). Odkazy se základními informacemi o fungování a tvorbě dotazníku jsou uvedeny v citované literatuře (elektronické odkazy).

Osobně jsem zmiňované školení neměla možnost využít a na mé dotazy ohledně fungování stránek a řešení problémů mi z OITK nebylo odpovězeno. Veškeré informace ohledně ovládání stránek dotazníku jsem tedy zvládala individuálně a bez podpory OIKT.

Respondenti a distribuce dotazníku

Dotazník byl respondentům rozeslán elektronickou poštou (viz výše). Konkrétně byli osloveni pracovníci orgánů státní správy a samosprávy, v jejichž kompetenci je ochrana přírody – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (ústředí, krajská střediska, správy chráněných krajinných oblastí), Ministerstvo životního prostředí ČR, správy národních parků, Česká inspekce životního prostředí, magistráty statutárních měst, krajské úřady, úřady městských částí a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Dále byly osloveny nevládní organizace zabývající se ochranou přírody a osoby samostatně výdělečně činné, převážně autorizované osoby zpracovávající biologická či naturová hodnocení a posudky EIA či SEA.

Takto různorodá struktura respondentů byla zvolena záměrně, aby bylo možné porovnat odpovědi jednak s ohledem na jejich základní rozdělení (státní správa a samospráva vs. autorizované osoby a nevládní organizace), ale také v rámci jednotlivých úrovní státní správy a územní samosprávy.

Dotazník byl na internetové stránky umístěn počátkem března 2012. Dotazování probíhalo 34 dní, od 3. 3. 2012 do 6. 4. 2012.

Konkrétní počty veškerých institucí, osob a organizací, které byly průzkumem osloveny, nalezneme v Tabulce 1. Soubor jednotlivých kategorií, do kterých byly

oslovené instituce zařazeny a jak s nimi následně bylo pracováno při vyhodnocování dotazníku, představuje Tabulka 2.

Tabulka 1: Souhrn všech oslovených osob pracujících v ochraně přírody

Oslovené instituce a osoby		Počet oslovených
AOPK ČR, střediska, ústředí, správy CHKO		93
MŽP ČR		42
Správy NP		115
ČIŽP		74
Krajské úřady		264
Magistráty	Praha	10
	Statutární města	201 ¹⁾
Úřady městských částí		
Obecní úřady obcí s rozšířenou působností		
Pověřené obecní úřady		
Obecní úřady		
Osoby provádějící biologická hodnocení		98
Osoby provádějící naturová hodnocení		
Nevládní organizace ²⁾		48 ²⁾
Absolventi FŽP ³⁾		907
Celkem s absolventy		1852
Celkem bez absolventů		945

¹⁾ Osloveno bylo 201 vedoucích odborů životního prostředí na magistrátech statutárních měst a obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, kteří byli požádáni o přeposlání průvodního dopisu s odkazem na elektronický dotazník svým podřízeným, kteří mají na starosti ochranu přírody.

²⁾ Oslovenou skupinou byly nevládní, neziskové a dobrovolné organizace, které se zabývají ochranou přírody. Osloveno bylo 16 konkrétních osob a obesláno 32 kontaktních emailů. Na kontaktní emaily byl zaslán průvodní dopis s prosbou o předání osobám, které mají v dané organizaci v kompetenci ochranu přírody. Tento postup byl zvolen z důvodu nedostupnosti kontaktů na konkrétní pracovníky, kteří mají v organizaci v kompetenci ochranu přírody.

³⁾ Oslovenou skupinou byli absolventi Fakulty životního prostředí ČZU v Praze. Ti však do statistik o obeslaných osobách nebyli zahrnuti, jelikož se jednalo pouze o potencionální respondenty, u nichž nelze určit, zda jsou osobami pracujícími v ochraně přírody.

Tabulka 2: Počet oslovených osob a institucí, rozdělených do kategorií podle podobného profesního zaměření

Oslovené instituce a osoby	Počet oslovených
AOPK ČR – ústředí, krajská střediska. Správy NP a CHKO	208
ČIŽP	74
Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady	298

Magistráty (mimo Prahy), Úřady městské části, Obecní úřady s rozšířenou působností, Pověřené obecní úřady, Obecní úřady	201
Osoby samostatně výdělečně činné	98
Nevládní organizace	48
Celkem	927

2.3 Zpracování dat

Vyplněné dotazníky byly automaticky ukládány do elektronické databáze umístěné na stránkách dotazniku.czu.cz, kde byl dotazník umístěn. Odtud bylo možné vyexportovat databázi aktuálních výsledků ve formátu PDF, Microsoft Word, Microsoft Excel nebo CSV. Samotné stránky umožňují základní úpravy a grafické zobrazení dat v databázi. Toho jsem využila hlavně k průběžnému prohlížení a správě databáze i jednotlivých odpovědí. Prázdné (nevyplněné, ale odeslané) dotazníky bez odpovědí byly z databáze průběžně mazány. Částečně vyplněné dotazníky byly ponechány, využita tak byla veškerá dostupná vyplněná data.

Po ukončení dotazování (6. 4. 2012), byla databáze vyexportována do programu Microsoft Excel a statisticky zpracována. Konkrétně byly analyzovány frekvence odpovědí na jednotlivé otázky podle vlastností respondenta a typu jeho pracoviště pomocí zobecněných log-lineárních modelů, což je v podstatě sofistikovanější způsob řešení analýzy frekvencí než klasickými kontingenčními tabulkami (LEPŠ 1996, PEKÁR & BRABEC 2009, ŘEZANKOVÁ 2007, POPELKA & SYNEK 2009).

Při zpracování dat byly u některých otázek týkajících se vlastností respondentů sjednoceny jednotlivé typy odpovědí do skupin z důvodu větší ucelenosti a homogenosti. U otázky „Počet dětí“ byla data z původních nabízených odpovědí: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10 dětí, sjednocena do 0, 1–2, 3 a více dětí. V otázce „Dosažené vzdělání“ byly odpovědi „vyšší odborné vzdělání“, „středoškolské vzdělání s maturitou“, „praktické vzdělání – učiliště“ a „základní vzdělání“ sjednoceny pod skupinu nazvanou „po vyšší odborné vzdělání“. U otázky „Obor studia“ odpovědi „biologie, genetika, ekologie, aplikovaná ekologie, ochrana přírody, životní prostředí, právo v ochraně přírody, krajinářství, krajinná ekologie, zoologie, zoologie bezobratlých, ekotoxikologie, geobotanika, sociální ekologie, revitalizace krajiny“ sjednoceny do skupiny „V oboru“. Oproti tomu odpovědi jako

„lesnictví, zemědělství, zahradnictví, geologie, geografie, sociologie, agronomie, historie, strojírenství, ekonomika, vodní hospodářství, chemie, odpadové hospodářství, fytopatologie, matematika“ byly zařazeny do skupiny „Mimo obor“

U otázky „Vaše pracoviště“ byli do odpovědi „Osoby samostatně výdělečně činné“ zařazeni i respondenti, kteří uvedli v odpovědi „jiné“, jako typ zaměstnání „podnikový ekolog“, „zaměstnanec firmy“, „akciová společnost“, „soukromý sektor“ apod.

Typ pracoviště ve státní správě a samosprávě byl sjednocen do čtyř skupin na základě podobnosti pravomocí úřadu nebo instituce do následujících skupin: (i) AOPK ČR – ústředí, krajská střediska. Správy NP a CHKO; (ii) ČIŽP; (iii) Magistrát města Prahy, MŽP ČR, Krajské úřady a (iv) Magistráty (mimo Prahy), Úřady městské části, Obecní úřady s rozšířenou působností, Pověřené obecní úřady, Obecní úřady.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí rozdělených podle zkoumaných kategorií otázek, je uveden v Přílohách 4 (Intenzita sebevzdělávání), 5 (Překážky v sebevzdělávání), 6 (Využívané zdroje informací), 7 (využívání databází vědeckých článků), 8 (Využívání cizojazyčných zdrojů), 9 (Sebevzdělávání v pracovní době), 10 (Přístup k odborné literatuře na pracovišti).

Ke zpracování dat bylo využito statistického programu R, verze 2.15.0. Významnost jednotlivých proměnných, zejména pak interakcí mezi typem odpovědi a vlastnosti respondenta, resp. jeho typu pracoviště, byly v rámci log-lineárních modelů testovány Chí statistikou (χ).

3 Výsledky

3.1 Návratnost dotazníku

Využití rozesílaného dotazníku je podle DISMANA & LORENCOVÉ (1993) vysoce efektivní technika, s jejíž pomocí můžeme oslovit velký počet jedinců. Je to ale také technika, u níž je nutné počítat s tím, že návratnost dotazníků je (až na výjimky) velice nízká.

Přesně stanovit úspěšnost návratnosti dotazníku bylo obtížné hned z několika důvodů. U magistrátů a obcí s rozšířenou působností nebyly osloveny konkrétní pracovníci ochrany přírody, ale pouze vedoucí oddělení životního prostředí, kteří byli požádáni o přeposlání průvodního dopisu svým odpovědným podřízeným (viz Kap. 4.2). Z tohoto důvodu není znám přesný celkový počet osob oslovených tímto průzkumem. Podobný případ nastal u oslovování organizací zabývajících se ochranou přírody (viz Kap. 4.2).

Aby však bylo možné alespoň částečné zhodnocení návratnosti, bylo počítáno pouze s celkovým počtem všech odeslaných adres (945). Počet navracených dotazníků byl po vyřazení prázdných dotazníků 535, z toho 44 dotazníků nebylo zcela dokončených. Veškeré tyto údaje přehledně znázorňuje Tabulka 3. Návratnost dotazníků tedy byla 56,61 %.

Tabulka 3: Počet oslovených a navracených dotazníků

Oslovených adres celkem	945
Navracené dokončené dotazníky	491
Navracené nedokončené dotazníky	44
Celkem dokončených i nedokončených dotazníků	535
Návratnost	56,61 %

Tabulka 4: Počet jednotlivých oslovených institucí osob a jejich návratnost

Oslovené instituce a osoby		Počet oslovených	Počet navracených	Návratnost (%)
AOPK ČR, střediska, ústředí, Správy CHKO		93	39	41,94
MŽP		42	11	26,19
Správy NP		115	45	39,13
ČIŽP		74	29	39,19
Krajský úřad		264	77	29,17
Magistráty ¹⁾	Praha	10	8	80,00
	Statutární města	201	29	94,03
Úřad městské části	8			
Obecní úřad s rozšířenou působností	147			
Pověřený obecní úřad	2			
Obecní úřad	3			
Osoby provádějící biologické hodnocení		98	46	46,94
Osoby provádějící naturová hodnocení				
Nevládní organizace		48	36	75,00
Jiné ²⁾			55	
Celkem bez absolventů		945	535	56,61

¹⁾ Magistráty byly rozděleny vzhledem k jejich kompetencím na dvě skupiny, na Magistrát Hlavního města Prahy a na ostatní statutární města.

²⁾ Firemní ekologové (35 osob), pedagogové (15 osob), studenti (5 osob).

Jak uvádí DISMAN & LORENCOVÁ (1993), návratnost přes 50 % je považována za slušný úspěch. V našem případě je však počet reálně oslovených osob s největší pravděpodobností vyšší (viz Kap. 2.2 a 4.2), návratnost dotazníku by tak mohla být teoreticky nižší i o několik procent. I přesto by však návratnost byla uspokojivá.

3.2 Výsledky sledovaných otázek

V následujících kapitolách nalezneme souhrnné výsledky vlastností pro tyto sledované pracovní otázky:

Jak jednotlivé vlastnosti respondentů ovlivňují intenzitu sebevzdělávání?

Jak jednotlivé vlastnosti respondentů ovlivňují vnímání překážek v sebevzdělávání?

Jak typ činnosti či pracoviště ovlivňuje respondenty, co se týče druhu využívaných zdrojů informací ke své práci?

Jak typ činnosti či pracoviště ovlivňuje respondenty ve využívání databázi vědeckých článků?

Jak typ činnosti či pracoviště ovlivňuje respondenty v míře využívání cizojazyčné literatury?

Jak typ činnosti či pracoviště ovlivňuje dostatek času pro sebevzdělávání v pracovní době?

Jak typ činnosti či pracoviště ovlivňuje možnost přístupu respondentů k odborné literatuře na pracovišti?

Vyjmenované pracovní otázky jsou rozdělené do samostatných podkapitol, kde v úvodu podkapitoly nalezneme stručný popis otázky, na kterou je podkapitola zaměřena a obecné nastínění zkoumané interakce mezi otázkou a vlastnostmi respondentů. Na závěr úvodu každé pracovní otázky je umístěno grafické znázornění odpovědí na danou otázku v dotazníku, v grafu jsou uvedeny přesné počty odpovědí a jejich procentuální zastoupení.

U všech otázek byly sledovány následující faktory: obecně typ pracoviště nebo činnosti, kterou respondent vykonává (zaměstnanec ve státní správě a samosprávě, osoba samostatně výdělečně činná, nevládní, nezisková, nebo dobrovolná organizace zabývající se ochranou přírody) a konkrétní typ pracoviště v rámci státní správy a samosprávy. U vybraných otázek pak byl zkoumán také vliv pohlaví respondentů, počet dětí, dosažené vzdělání, obor ukončeného studia, zájem o ochranu přírody mimo své zaměstnání a jejich spokojenost se zaměstnáním.

Dále v textu u každé z otázek následuje interpretace výsledků pro jednotlivé vlastnosti. U každé zkoumané vlastnosti je uvedena pracovní otázka tabulka s vypočtenou hodnotou průkaznosti testu dobré shody a slovní interpretace výsledků. Uváděná tabulka je výsledkem sledované interakce jednotlivých faktorů. Interakce mohla být neprůkazná, tedy za hranicí průkaznosti ($p > 0,05$), nebo naopak průkazná, tedy pod hranicí průkaznosti ($p < 0,05$). Ke každé zkoumané pracovní otázce je přiřazena příslušná příloha s frekvencemi typů odpovědí dané otázky

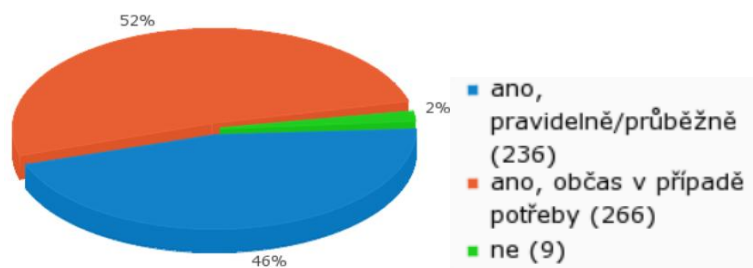
3.2.1 Intenzita sebevzdělávání

Intenzita sebevzdělávání byla v dotazníku u respondentů zjišťována otázkou číslo jedna, nazvanou „Mé sebevzdělávání“, kde respondenti měli možnost zvolit jednu z nabízených odpovědí (viz Příloha 2), a zhodnotit tak pravidelnost svého sebevzdělávání. Otázka měla v interakci s ostatními sledovanými faktory odpovědět na to, jak ovlivňují jednotlivé vlastnosti respondentů intenzitu jejich sebevzdělávání.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí je uveden v Příloze 3. Grafické výstup těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 11. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 1.

Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 1.

Obr. 1: Počty odpovědí na otázku „Sebevzděláváte se v oblasti Vašeho oboru i nad rámec povinného vzdělávání?“

Celkem bylo zaškrtnuto 535 odpovědí (možnost zaškrtnutí pouze jedné odpověď).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

POHLAVÍ

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání mezi muži a ženami?

Tabulka 5: Výsledky analýzy četností: efekt pohlaví na intenzitu sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
--------	----	---

pohlaví	1	0,712
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pohlaví:typ odpovědi	1	0,049

Interpretace výsledků:

Počet odpovědí u mužů a žen byl velmi podobný, mužů odpovědělo 239, žen 231. Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním. Marginálně průkazná interakce faktorů pak prokázala, že ženy se častěji vzdělávají „občas, v případě potřeby“, na rozdíl od mužů, kteří častěji volili odpověď „pravidelné/průběžné vzdělávání“ (Tabulka xx, Příloha 3).

POČET DĚTÍ

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na počtu dětí dotazovaných respondentů?

Tabulka 6: Výsledky analýzy četností: efekt počtu dětí na sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
počet dětí	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
počet dětí:typ odpovědi	1	0,529

Interpretace výsledků:

Počet odpovědí ohledně počtu dětí respondentů byl velmi odlišný. Nejčastější odpovědí bylo „jedno až dvě děti“ (216), druhou nejčastější bylo žádné dítě (181) a nejméně častou, tři a více (49). Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha 3). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv počtu dětí respondentů na intenzitu sebevzdělávání, tj. respondenti se nezávisle na počtu dětí sebevzdělávali podobně.

DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na dosaženém vzdělání?

Tabulka 7: Výsledky analýzy četností: efekt stupně vzdělání na intenzitu sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
vzdělání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
vzdělání:typ odpovědi	1	0,304

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro dosažené vzdělání byl velmi rozdílný. Nejčastěji bylo uváděno vzdělání magisterské (313), následovalo vzdělání vyšší odborné (58), doktorské (53) a bakalářské (45). Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha 3). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv dosažené úrovně vzdělání respondentů na intenzitu sebevzdělávání, tj. respondenti se nezávisle na svém vzdělání, sebevzdělávali podobně.

OBOR STUDIA

Pracovní otázka: Existuje rozdíl v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na vystudovaném oboru studia dotazovaných respondentů?

Tabulka 8: Výsledky analýzy četností: efekt oboru studia na intenzitu sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
obor studia	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
obor studia:typ odpovědi	1	0,286

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivé obory studia byl rozdílný. Nejčastěji bylo uváděno vzdělání v oboru (317), oproti vzdělání mimo obor (206). Frekvence odpovědí o

intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha 3). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv vystudovaného oboru respondentů na intenzitu sebevzdělávání, tj. respondenti se nezávisle na svém oboru studia sebevzdělávali podobně.

ZÁJEM O OCHRANU PŘÍRODY

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na zájmu respondentů o ochranu přírody i mimo své povolání?

Tabulka 9: Výsledky analýzy četností: efekt zájmu o ochranu přírody i mimo svou práci na intenzitu sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zájem	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zájem:typ odpovědi	1	0,013

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí týkající se zájmu respondentů o OPR byl rozdílný. Nejvíce respondentů uvedlo, že má zájem o ochranu přírody i mimo svou práci (454), oproti tomu jen velmi málo respondentů uvedlo, že zájem nemá (20). Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha xx). Průkazná interakce faktorů prokázala, že respondenti se zájmem o ochranu přírody i mimo svou práci se vzdělávají více pravidelně/průběžně a občas v případě potřeby. U respondentů, kteří nemají zájem o ochranu přírody mimo svou práci, je sebevzdělávání spíše nepravidelné.

SPOKOJENOST S PRACÍ V OCHRANĚ PŘÍRODY

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na spokojenosti respondentů se svou prací v ochraně přírody?

Tabulka 10: Výsledky analýzy četností: efekt spokojenosti respondentů se svou prací v ochraně přírody na intenzitu sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
Spokojenost	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
spokojenost:typ odpovědi	1	0,201

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro míru spokojenosti se svou prací byl velice rozdílný. Nejčastěji byla uváděna odpověď „většinou ano“ (369), dále pak „naprosto“ 85 krát, „spíše ne“ 19 krát a „vůbec ne“ pouze dvakrát. Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv spokojenosti respondentů se svou prací v ochraně přírody na intenzitu sebevzdělávání, tj. respondenti se nezávisle na spokojenosti se svou prací sebevzdělávali podobně.

DOSTATEČNÁ ERUDICE

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na tom, zda respondenti považují svou odbornou erudici pro post, který zastávají, za dostatečnou?

Tabulka 11: Výsledky analýzy četností: efekt uvedené odborné erudice na intenzitě sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
erudice	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
erudice:typ odpovědi	1	0,005

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí týkající se odborné erudice respondentů byl rozdílný. Nejvíce respondentů považuje svou odbornou erudici pro post, který zastává za spíše dostatečnou, s existujícími rezervami (343), dále za zcela dostatečnou ji považuje 93 respondentů, spíše nedostatečnou 33 a za naprosto nedostatečnou pouze 6 respondentů. Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně

převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha xx). Průkazná interakce faktorů prokázala, že se spíše „pravidelně“ sebevzdělávají respondenti, kteří považují svou odbornou erudici za zcela dostatečnou. Naproti tomu respondenti, kteří svou odbornou erudici považovali za spíše dostatečnou s existujícími rezervami, uváděli, že se vzdělávají spíše „občas, v případě potřeby“.

TYP PRACOVIŠTĚ

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 12: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na intenzitě sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	0,528

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byli zaměstnanci státní správy a samosprávy (403), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (57), nevládní organizace (37) a pedagogové (15).

Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu zaměstnání či činnosti v ochraně přírody na intenzitu sebevzdělávání, tj. respondenti se nezávisle na typu zaměstnání či činnosti v ochraně přírody sebevzdělávali podobně.

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Existují rozdíly v intenzitě sebevzdělávání v závislosti na typu pracoviště u respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 13: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na intenzitu sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnanci	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zaměstnanci:typ odpovědi	1	0,369

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byli respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (185), následovali respondenti ve skupině: „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (93), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (82) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (28).

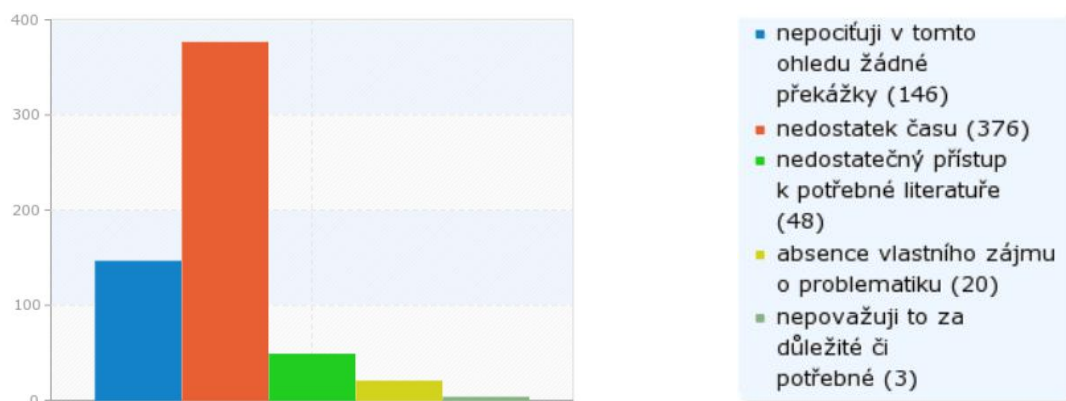
Frekvence odpovědí o intenzitě sebevzdělávání se velmi lišily, výrazně převažovaly odpovědi s pravidelným a občasným vzděláváním (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě na intenzitu sebevzdělávání, tj. respondenti se nezávisle na typu pracoviště státní správy a samosprávy sebevzdělávali podobně.

3.2.2 Překážky v sebevzdělávání

Překážky, které mohly bránit respondentům v jejich případném sebevzdělávání, byly v dotazníku měřeny otázkou číslo dva, pracovně nazvanou „Problematika sebevzdělávání“, kde měli respondenti možnost zvolit i více než jednu z odpovědí (viz Příloha 2). Otázka měla v interakci s pozorovanými vlastnostmi odpovědět na to, jak mohou jednotlivé vlastnosti respondentů ovlivnit pociťované překážky v jejich případném sebevzdělávání.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí je uveden v Příloze 4. Grafické výstup těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 12. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 2.

Obr. 2: Počty odpovědí na otázku: „Co vám obecně brání v případném sebevzdělávání?“

Celkem bylo zaškrtnuto 592 odpovědí (možnost zaškrtnout i více než jednu odpověď).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

POHLAVÍ

Pracovní otázka: Ovlivňují uvedené překážky v sebevzdělávání pohlaví respondentů?

Tabulka 14: Výsledky analýzy četností: efekt pohlaví na volené problémy v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pohlaví	1	0,712
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pohlaví:typ odpovědi	1	0,764

Interpretace výsledků:

Počet odpovědí mužů a žen byl mírně rozdílný, muži odpověděli 253 krát a ženy 295 krát. Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily. Za největší překážku ve svém sebevzdělávání považují jak ženy, tak muži nedostatek času. 147 respondentů nepocítuje v sebevzdělávání žádnou překážku. Třetím nejčastějším problémem je nedostatečný přístup k literatuře (45), absenci vlastního zájmu uvedlo 17 respondentů a 3 respondenti nepovažují sebevzdělávání za důležité. Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv pohlaví respondentů na volené problémy v sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle pohlaví volili stejné překážky. (Tabulka xx, Příloha xx).

POČET DĚTÍ

Pracovní otázka: Existují rozdíly v typu volených překážek v závislosti na počtu dětí dotazovaných respondentů?

Tabulka 15: Výsledky analýzy četností: efekt počtu dětí na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
počet dětí	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
počet dětí:typ odpovědi	1	0,887

Interpretace výsledků:

Počet odpovědí ohledně počtu dětí respondentů byl velmi odlišný. Nejčastější odpovědí bylo „jedno až dvě děti“ (246) a žádné dítě (203), nejméně častou odpovědí bylo, tři a více (56). Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastější byla volena odpověď „nedostatek času“ a nepocítuji v tomto ohledu žádné překážky (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv počtu dětí respondentů na volený typ překážek při svém sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na počtu dětí mají stejné překážky v sebevzdělávání.

DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání volené v závislosti na dosaženém vzdělání?

Tabulka 16: Výsledky analýzy četností: efekt stupně vzdělání na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
vzdělání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
vzdělání:typ odpovědi	1	0,570

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro dosažené vzdělání byl velmi rozdílný. Nejčastěji bylo uváděno vzdělání magisterské (370), následovalo vzdělání vyšší odborné (65), doktorské (64) a bakalářské (51). Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastější byla volena odpověď „nedostatek času“ a „nepocit’uji v tomto ohledu žádné překážky“ (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn efekt/vliv dosažené úrovně vzdělání respondentů na volený typ překážek při svém sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na svém vzdělání volili podobné překážky v sebevzdělávání.

OBOR STUDIA

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání voleny v závislosti na vystudovaném oboru studia dotazovaných respondentů?

Tabulka 17: Výsledky analýzy četností: efekt oboru studia na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
obor studia	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
obor studia:typ odpovědi	1	0,632

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivé obory studia byl rozdílný. Nejčastěji bylo uváděno vzdělání v oboru (381), oproti vzdělání mimo obor (236). Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastěji byla volena odpověď „nedostatek času“ a „nepocit’uji v tomto ohledu žádné překážky“ (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv vystudovaného oboru respondentů na volený typ překážek při svém sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na svém oboru studia, vnímají stejné překážky v sebevzdělávání.

ZÁJEM O OCHRANU PŘÍRODY

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání voleny v závislosti na zájmu respondentů o ochranu přírody i mimo své povolání?

Tabulka 18: Výsledky analýzy četností: efekt zájmu o ochranu přírody i mimo svou práci na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zájem	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zájem:typ odpovědi	1	0,006

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí týkající se zájmu respondentů o OPR byl rozdílný. Nejvíce respondentů uvedlo, že má zájem o ochranu přírody i mimo svou práci (528), oproti tomu jen velmi málo respondentů uvedlo, že zájem nemá (27). Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastěji byla volena odpověď „nedostatek času“ a „nepocit’uji v tomto ohledu žádné překážky“ (Tabulka xx, Příloha xx). Průkazná interakce faktorů prokázala, že respondenti se zájmem o ochranu přírody i mimo svou práci považují za největší překážku ve svém sebevzdělávání nedostatek času, anebo nemají se sebevzděláváním žádné problémy. Na rozdíl od respondentů, kteří zájem o ochranu přírody mimo svou práci nemají. Ti volili nejčastěji odpověď „nedostatek času“ a „absence vlastního zájmu“ Můžeme tedy říci, že byl prokázán vliv zájmu o ochranu přírody i mimo práci na volené překážky v sebevzdělávání.

SPOKOJENOST S PRACÍ V OCHRANĚ PŘÍRODY

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání voleny v závislosti na spokojenosti respondentů se svou prací v ochraně přírody?

Tabulka 19: Výsledky analýzy četností: efekt spokojenosti respondentů se svou prací v ochraně přírody na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
Spokojenost	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
spokojenost:typ odpovědi	1	0,190

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro míru spokojenosti se svou prací byl velice rozdílný. Nejčastěji byla uváděna odpověď „většinou ano“ (426), dále pak „naprosto“ 101 krát, „spíše ne“ 25 krát a „vůbec ne“ pouze dvakrát. Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastější volena odpověď byla „nedostatek času“ a „nepocítuji v tomto ohledu žádné překážky“ (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv spokojenosti respondentů se svou prací v ochraně přírody na volený typ překážek v sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na spokojenosti se svou prací, vnímají stejné překážky v sebevzdělávání.

DOSTATEČNÁ ERUDICE

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání voleny v závislosti na tom, zda respondenti považují svou odbornou pro post, který zastávají za dostatečný?

Tabulka 20: Výsledky analýzy četností: efekt uvedené odborné erudice na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
erudice	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
erudice:typ odpovědi	1	0,104

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí týkající se odborné erudice respondentů byl rozdílný. Nejvíce respondentů považuje svou odbornou erudici pro post, který zastává za spíše dostatečnou, s existujícími rezervami (400), dále za zcela dostatečnou ji považuje 108 respondentů, spíše nedostatečnou 40 a za naprosto nedostatečnou pouze 7 respondentů. Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastější volena odpověď byla „nedostatek času“ a „nepocítuji v tomto ohledu žádné překážky“.

Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv odborné erudice na volený typ překážek v sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na spokojenosti se svou prací vnímají stejné překážky v sebevzdělávání.

TYP PRACOVIŠTĚ

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání voleny v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 21: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	0,937

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání, či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly zaměstnanci státní správy a samosprávy (470), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (52), nevládní organizace (44) a pedagogové (18).

Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastější volena odpověď byla „nedostatek času“ a „nepociťuji v tomto ohledu žádné překážky“ (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu zaměstnání či činnosti v ochraně přírody na volený typ překážek v sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na typu zaměstnání či činnosti v ochraně přírody vnímají stejné překážky v sebevzdělávání.

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Byly překážky v sebevzdělávání voleny v závislosti na typu pracoviště u respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 22: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na překážky v sebevzdělávání. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$

Interpretace odpovědi:

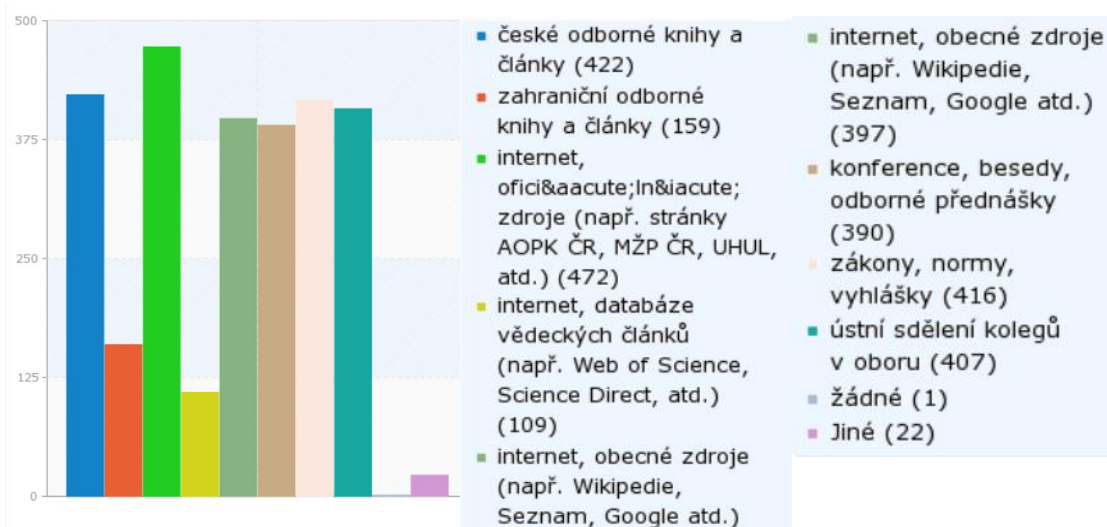
Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě, byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (201), následovali respondenti ve skupině: „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (113), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (107) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (33).

Frekvence odpovědí o překážkách v sebevzdělávání se velmi lišily, nejčastější volena odpověď byla „nedostatek času“ a „nepociťuji v tomto ohledu žádné překážky“ (Tabulka xx, Příloha xx). Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě volený typ překážek v sebevzdělávání, tj. respondenti nezávisle na typu pracoviště státní správy a samosprávy, vnímají stejné překážky v sebevzdělávání.

3.2.3 Využívané zdroje informací

Zdroje informací, které respondenti využívají ke své práci v ochraně přírody, byly v dotazníku sledovány otázkou číslo tři, pracovně nazvanou „Problematika sebevzdělávání“, kde měli respondenti možnost zvolit i více než jednu z odpovědí (viz Příloha 2). U této otázky byla sledována interakce pouze ve vztahu k faktoru „typu pracoviště“ a dále „zaměstnanci státní správy a samosprávy“. Pro případné porovnání je souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí všech vlastností pro tuto pracovní otázku uveden v Příloze 5. Grafické výstupy z těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 12. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 3.

Obr. 3: Počty odpovědí na otázku: „Jaké zdroje informací využíváte při své práci v ochraně přírody?“

Celkem bylo zaškrtnuto 2795 odpovědí (možnost zaškrtnutí i více než jedné odpovědi).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

TYP PRACOVIŠTĚ

Pracovní otázka: Jaké zdroje informací byly voleny v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 23: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na využívané zdroje informací. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	0,091

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání, či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly zaměstnanci státní správy a samosprávy (2174), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (324), nevládní organizace (231) a pedagogové (87).

Frekvence odpovědí o využívaných zdrojích informací se lišily. Odpovědi bychom mohli rozdělit do dvou skupin, do častých (přesahujících 300 odpovědí) a méně

častých (pod 300). Do častých odpovědí by náleželi tyto zdroje informací: „české odborné knihy a články“ (429), „internet, oficiální zdroje“ (472), „internet, obecné zdroje“ (395), „konference, besedy, odborné přednášky“ (405), „zákony, normy, vyhlášky“ (420) a „ústní sdělení kolegů v oboru“ (410). Do méně často voleným zdrojům informací patřily: „zahraniční odborné knihy“ (169), „internet, databáze vědeckých článků“ (115) a odpověď „žádné“ (1). Marginálně průkazná interakce faktorů prokázala, že zaměstnanci státní správy a samosprávy volí nejčastěji jako zdroj informací „internet, oficiální zdroje“ a „zákony, normy, vyhlášky“, na rozdíl například od skupiny osob samostatně výdělečně činných, kteří ke své práci využívají nejvíce „internet, oficiální zdroje“ a „české odborné knihy a články“, Nevládní organizace využívají nejčastěji „internet, oficiální zdroje“, „české odborné knihy a články“ a „konference, besedy, odborné přednášky“. U pedagogické skupiny byly nejčastější zdroje uváděny „ústní sdělení kolegů v oboru“, „české odborné knihy a články“ a „internet, obecné zdroje“ (Tabulka xx, Příloha xx).

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Jaké zdroje informací byly voleny v závislosti na typu pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 24: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na využívané zdroje informací. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-5}$
zaměstnání:typ odpovědi	1	0,131

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě, byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (926), následovali respondenti ve

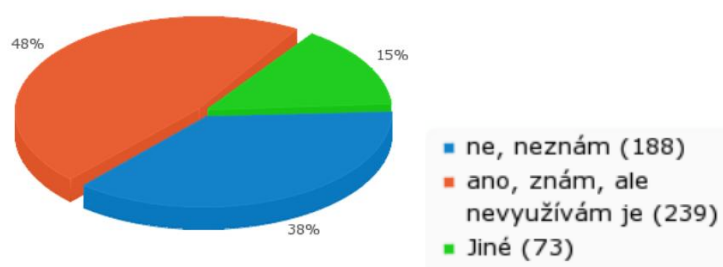
skupině: „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (527), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (489) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (163). Frekvence odpovědí o využívaných zdrojích informací se velmi lišily, nejčastěji volená odpověď byla „internet, oficiální zdroje“ a „zákony, normy, vyhlášky“. Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě na volené typy zdrojů informací, tj. respondenti nezávisle na typu pracoviště státní správy a samosprávy, uváděli podobné zdroje informací (Tabulka xx, Příloha xx).

3.2.4 Využívání databáze vědeckých článků

Znalost a využívání databází vědeckých článků, byly v dotazníku pozorovány otázkou číslo pět, pracovně nazvanou „databáze vědeckých článků“, kde měli respondenti možnost zvolit pouze jednu odpověď (viz Příloha 2). U této otázky byla sledována interakce pouze ve vztahu k faktorů „typu pracoviště“, „zaměstnanci státní správy a samosprávy“. Otázka byla ve vztahu s ostatními pozorovanými vlastnostmi pro tuto práci irelevantní.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí pro tuto pracovní otázku je uveden v Příloze 6. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 4. Grafické výstupy z těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 13

Obr. 4: Počty odpovědí na otázku: „Znáte a využíváte internetové databáze odborných článků?“

Celkem bylo zaškrtnuto 500 odpovědí (možnost zaškrtnout pouze jedné odpovědi).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

TYP PRACOVIŠTĚ

Pracovní otázka: Znají a využívají respondenti databáze vědeckých článků v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 25: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na znalost a využívání databází vědeckých článků. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání, či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly zaměstnanci státní správy a samosprávy (393), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (52), nevládní organizace (36) a pedagogové (14).

Frekvence odpovědí o znalosti a využívání databází vědeckých článků se velmi lišily. Nejčastěji oslovení respondentů uváděli, že vědecké databáze znají, ale nevyužívají je (237), druhou skupinou byly respondenti, kteří databáze neznají (183) a nejméně volenou odpovědí bylo, že databázi vědeckých článků znají a využívají (75). Průkazná interakce faktorů prokázala, že zaměstnanci státní správy a samosprávy nejčastěji databáze vědeckých článků znají, ale nevyužívají je, podobně jako osoby samostatně výdělečně činné. Na proti tomu osoby pracující v nevládních organizacích a pedagogové, uváděli nejčastěji, že databáze znají a využívají (Tabulka xx, Příloha xx).

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Znají a využívají respondenti databáze vědeckých článků v závislosti na typu pracoviště ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 26: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na znalost a využívání databází vědeckých článků. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zaměstnání:typ odpovědi	1	0,000

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě, byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (177), následovali respondenti ve skupině: „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (94), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (80) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (28).

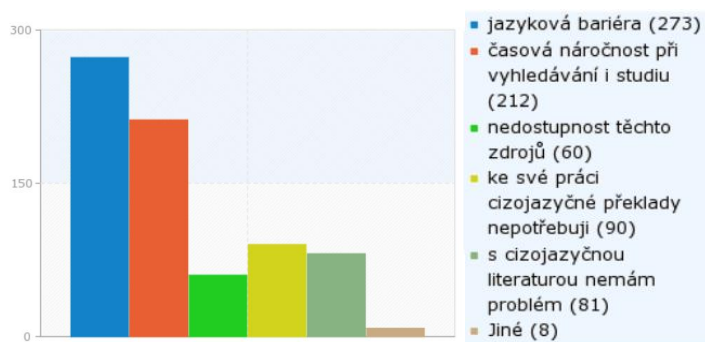
Frekvence odpovědí o využívaných zdrojích informací se velmi lišily, nejčastější volená odpověď byla „ano znám, ale nevyužívám je“. Průkazná interakce faktorů prokázala, že spíše databáze vědeckých článků znají, ale nevyužívají je: „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“, stejně jako „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO“ a ČIŽP. Na rozdíl od skupiny „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“, kteří nejčastěji, uvedly, že databáze vědeckých článků neznají. (Tabulka xx, Příloha xx).

3.2.5 Cizojazyčné zdroje

Překážky bránící respondentům ve využívání cizojazyčné literatury, byly v dotazníku pozorovány otázkou číslo šest, pracovně nazvanou „Cizojazyčné zdroje“, kde měli respondenti možnost zvolit pouze jednu odpověď (viz Příloha 2). U této otázky byla sledována interakce pouze ve vztahu k faktoru „typu pracoviště“, „zaměstnanci státní správy a samosprávy“. Otázka byla ve vztahu s ostatními pozorovanými vlastnostmi pro tuto práci irelevantní.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí pro tuto pracovní otázku je uveden v Příloze 7. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 5. Grafické výstupy z těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 14.

Obr. 5: Počty odpovědí na otázku: „Co Vám brání v případném využívání cizojazyčné literatury?“

Celkem bylo zaškrtnuto 500 odpovědí (možnost zaškrtnout pouze jedné odpovědi).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

TYP PRACOVISŤE

Pracovní otázka: Jaké respondenti pociťují překážky ve využívání cizojazyčné literatury v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 27: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na uváděné překážky ve využívání zahraniční literatury. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	0,000

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání, či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly zaměstnanci státní správy a samosprávy (568), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (78), nevládní organizace (47) a pedagogové (20).

Frekvence odpovědí o uváděných překážkách ve využívání cizojazyčné literatury se velmi lišily. Nejčastěji volenou odpovědí byla „jazyková bariéra“ a „časová náročnost při vyhledávání i studiu“. Průkazná interakce faktorů prokázala, že pro zaměstnance státní správy a samosprávy je největší překážkou ve využívání cizojazyčné literatury jazyková bariéra, podobně jako. Na proti tomu osoby

samostatně výdělečně činné, pracující v nevládních organizacích, pocítují nejčastěji překážku ve využívání cizojazyčné literatury v časové náročnosti při vyhledávání i studiu. Skupiny nazvaná pedagogové, volila spíše odpověď „s cizojazyčnou literaturou nemám problém“ (Tabulka xx, Příloha xx).

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Jaké respondenti pocítují překážky ve využívání cizojazyčné literatury v závislosti na typu pracoviště ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 28: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na uváděné překážky ve využívání zahraniční literatury. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zaměstnání:typ odpovědi	1	0,000

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě, byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (248), následovali respondenti ve skupině: „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (146), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (113) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (40).

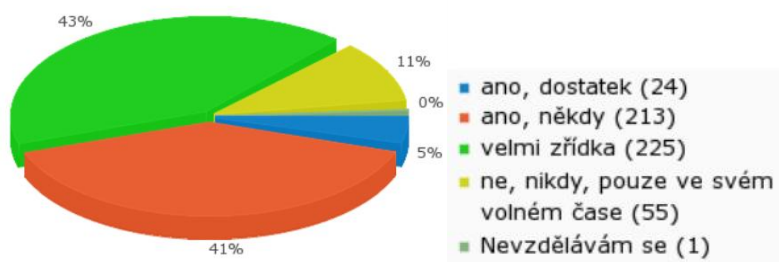
Frekvence odpovědí o využívaných zdrojích informací se velmi lišily, nejčastější volená odpověď byla „jazyková bariéra“ a „časová náročnost při vyhledávání i studiu“. Průkazná interakce faktorů prokázala, že nejčastěji uváděnou překážkou je pro „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO“ a ČIŽP, časová náročnost při vyhledávání i studiu. Na proti tomu „Magistrát města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ a „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“, nejčastěji uvedly jazykovou bariéru. (Tabulka xx, Příloha xx).

3.2.6 Sebevzdělávání v pracovní době

Na to zda mají pracovníci v ochraně přírody dostatek času, bylo v dotazníku pozorováno otázkou číslo sedm, pracovně nazvanou „Cizojazyčné zdroje“, kde měli respondenti možnost zvolit právě jednu odpověď (viz Příloha 2). U této otázky byla sledována interakce pouze ve vztahu k faktoru „typu pracoviště“ a „zaměstnanci státní správy a samosprávy“. Otázka byla ve vztahu s ostatními pozorovanými vlastnostmi pro tuto práci irelevantní.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí pro tuto pracovní otázku je uveden v Příloze 8. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 6. Grafické výstupy z těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 15.

Obr. 6: Počty odpovědí na otázku: „Máte na případné sebevzdělávání čas v rámci pracovní doby?“

Celkem bylo zaškrtnuto 518 odpovědí (možnost zaškrtnout pouze jedné odpovědi).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

TYP PRACOVIŠTĚ

Pracovní otázka: Mají respondenti na sebevzdělávání v pracovní době dostatek času v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 29: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na dostatek času pro sebevzdělávání v pracovní době. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	0,204

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání, či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly zaměstnanci státní správy a samosprávy (410), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (57), nevládní organizace (42) a pedagogové (15).

Frekvence odpovědí o tom, kolik mají respondenti času na sebevzdělávání v pracovní době, se velmi lišily. Nejčastěji byla volena odpověď „velmi zřídka“. Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu zaměstnání či činnosti v ochraně přírody na dostatek času pro sebevzdělávání v pracovní době, tj. respondenti nezávisle na typu zaměstnání či činnosti v ochraně přírody, uváděli podobné zdroje informací (Tabulka xx, Příloha xx).

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Mají respondenti na sebevzdělávání v pracovní době dostatek času v závislosti na typu pracoviště ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 30: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na dostatek času pro sebevzdělávání v pracovní době. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zaměstnání:typ odpovědi	1	0,921

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě, byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (186), následovali respondenti ve skupině „Magistráty města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (96), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (84) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (29).

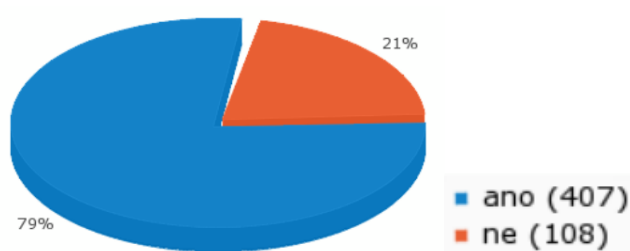
Frekvence odpovědí o tom, kolik mají respondenti času na sebevzdělávání v pracovní době, se velmi lišily. Nejčastější volená odpověď byla „velmi zřídka“. Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu pracoviště v ochraně přírody na dostatek času pro sebevzdělávání v pracovní době, tj. respondenti nezávisle na typu pracoviště státní správy a samosprávy, uváděli podobné zdroje informací (Tabulka xx, Příloha xx).

3.2.7 Přístup k literatuře na pracovišti

Přístup respondentů k odborné literatuře na pracovišti, byl v dotazníku pozorován otázkou číslo sedm, pracovně nazvanou „Sebevzdělávání v pracovní době“, kde měli respondenti možnost zvolit právě jednu odpověď (viz Příloha 2). U této otázky byla sledována interakce pouze ve vztahu k faktoru „typu pracoviště“, a „zaměstnanci státní správy a samosprávy“. Otázka byla ve vztahu s ostatními pozorovanými vlastnostmi pro tuto práci irelevantní.

Souhrn tabulek s frekvencemi odpovědí pro tuto pracovní otázku je uveden v Příloze 9. Znění otázky a frekvence odpovědí je zřejmá z Obr. 7. Grafické výstupy z těchto tabulek jsou uvedeny v Příloze 16.

Obr. 7: Počty odpovědí na otázku: „Máte na Vašem pracovišti přístup k odborné literatuře?“

Celkem bylo zaškrtnuto 515 odpovědí (možnost zaškrtnout pouze jedné odpovědi).

Následuje hodnocení vlivu jednotlivých vlastností respondentů:

TYP PRACOVIŠTĚ

Pracovní otázka: Jaká je možnost přístupu respondentů k odborné literatuře na pracovišti v závislosti na typu činnosti či zaměstnání respondentů?

Tabulka 31: Výsledky analýzy četností: efekt typu zaměstnání či činnosti respondenta na přístup k literatuře na pracovišti. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
pracoviště	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
pracoviště:typ odpovědi	1	0,848

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnání, či činnosti respondentů byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly zaměstnanci státní správy a samosprávy (409), dále pak respondenti spadající do skupiny osob samostatně výdělečně činných (56), nevládní organizace (41) a pedagogové (15).

Frekvence odpovědí o přístupu k odborné literatuře se velmi lišily. Nejčastěji volenou odpovědí bylo „ano“. Interakce faktorů nebyla průkazná, nebyl tedy zjištěn vliv typu pracoviště v ochraně přírody na přístup respondentů k odborné literatuře na pracovišti, tj. respondenti nezávisle na typu pracoviště státní správy a samosprávy, mají podobnou možnost přístupu k odborné literatuře na pracovišti (Tabulka xx, Příloha xx).

ZAMĚSTNANCI STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Pracovní otázka: Jaká je možnost přístupu respondentů k odborné literatuře na pracovišti v závislosti na typu pracoviště ve státní správě a samosprávě?

Tabulka 32: Výsledky analýzy četností: efekt typu pracoviště státní správy a samosprávy na přístup k literatuře na pracovišti. Znaménko „:“ značí interakci sledovaných hlavních faktorů.

faktor	df	p
zaměstnání	1	$p < 10^{-6}$
typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$
zaměstnání:typ odpovědi	1	$p < 10^{-6}$

Interpretace odpovědi:

Počet odpovědí pro jednotlivá pracoviště respondentů pracujících ve státní správě a samosprávě, byl velmi různý. Nejpočetnější skupinou byly respondenti s pracovištěm ve skupině: „Magistráty (mimo Prahy), Úřad městské části, Obecní úřad s rozšířenou působností, Pověřený obecní úřad, Obecní úřad“ (186), následovali respondenti ve skupině: „Magistrát města Prahy, MŽP, Krajské úřady“ (96), „AOPK ČR - ústředí, krajská střediska, Správy NP a CHKO (83) a nejmenší skupinou byla ČIŽP (29).

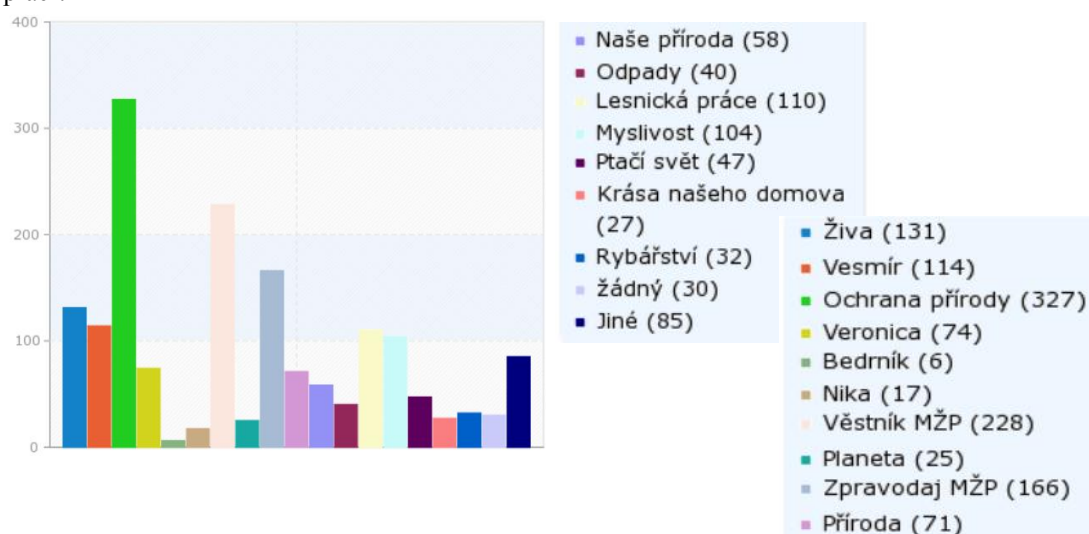
Frekvence odpovědí o přístupu k odborné literatuře se velmi lišily, nejčastěji volenou odpovědí bylo „ano“. Průkazná interakce faktorů prokázala, nezávisle na úrovni úřadu či typu instituce, že pracovníci státní správy a samosprávy přístup k odborné literatuře spíše mají. (Tabulka xx, Příloha xx).

3.3 Ostatní výsledky

Tato kapitola obsahuje grafické vyhodnocení odpovědí vybraných dotazníkových otázek, která nebyla uvedena v předchozí Kapitole 3.2 a na které se tato práce nějakým způsobem buď odkazuje, nebo mohou být důležitá či zajímavá.

Časopisy v ČR:

Obr. 8: Počty odpovědí na otázku: „Které z těchto časopisů pravidelně čtete, či využíváte ke své práci?“

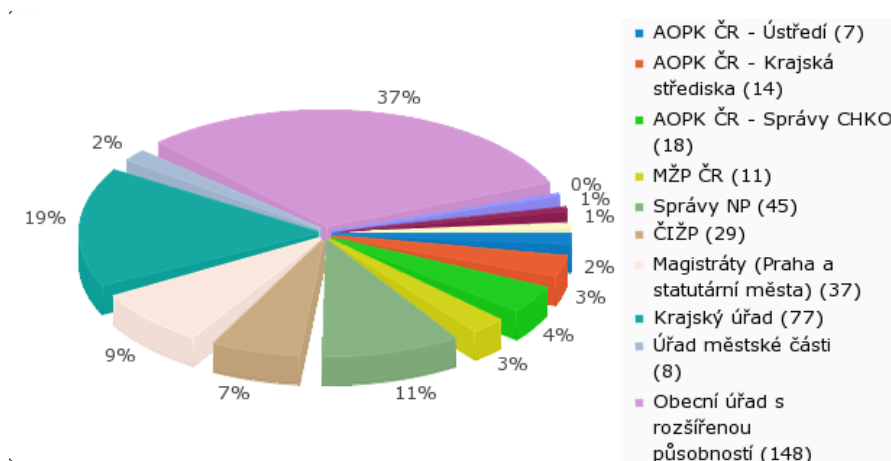

Tato dotazníková otázka nebyla zařazena do zkoumaných interakcí v předchozí kapitole 3.2. Z grafu je zřejmé, že nejvíce využívanými časopisy je Ochrana přírody,

Věstník a Zpravodaj MŽP. Do odpovědi „jiné“ respondenti nejčastěji uváděli časopisy Zahrada-Park-Krajina (9), Krkonoše – Jizerské hory (7), Vodní hospodářství (5), Svět myslivosti (4), Šumava (3).

Zaměstnanci státní správy a samosprávy:

Obr. 9: Počty odpovědí na otázku: „Zaškrtněte, prosím, na jakém pracovišti státní správy či samosprávy pracujete.“

V legendě grafu nejsou uvedeny pověřený obecní úřad (2) a Obecní úřad (3)

Interakce pracoviště státní správy a samosprávy respondenta se zkoumanými otázkami, byla podrobněji rozebírána v předchozí kapitole 3.2. Vliv této vlastnosti, na zkoumané otázky byl prokázán u využívání databáze vědeckých článků, využívání cizojazyčných zdrojů a přístupu respondentů k odborné literatuře na pracovišti.

Vaše zaměření:

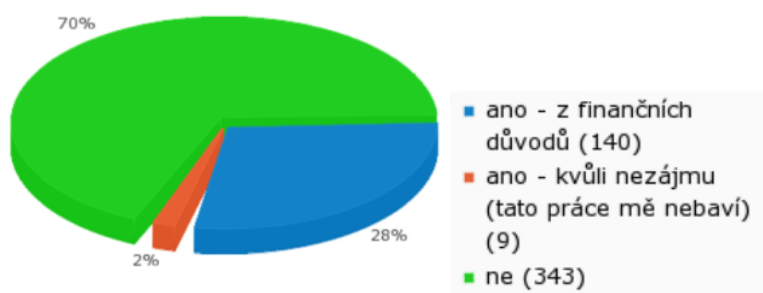
Obr. 10: Počty odpovědí na otázku: „Jaké zaměření má Vaše činnost, kterou vykonáváte v ochraně přírody?“

Tato dotazníková otázka nebyla zařazena do zkoumaných interakcí v předchozí kapitole 3.2. Z grafu je zřejmé, že největší počet respondentů celého dotazníkového šetření se zabýval přímo ochranou přírody. Do odpovědi „jiné“ respondenti nejčastěji uváděli ekologická výchova, týrání zvířat, ochrana ovzduší, územní plánování.

Práce v ochraně přírody:

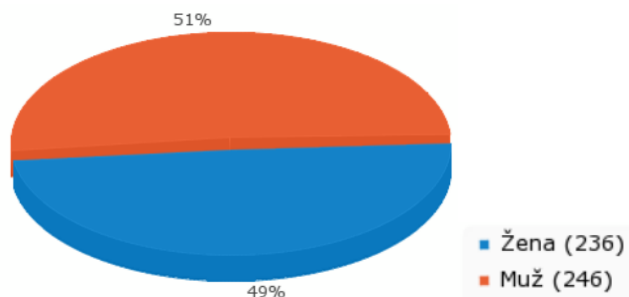
Obr. 11: Počty odpovědí na otázku: „Zvolil/a byste raději jiný obor zaměstnání než v ochraně přírody?“

Tato dotazníková otázka nebyla zařazena do zkoumaných interakcí v předchozí kapitole 3.2. Z grafu je zřejmé, že by respondenti spíše nevolil jiný obor zaměstnání.

Pohlaví:

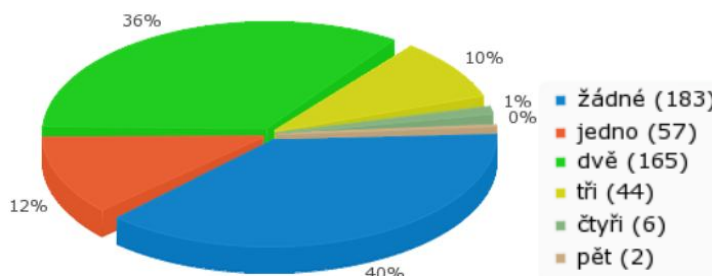
Obr. 12: Počty odpovědí na otázku: „Zvolte, prosím, Vaše pohlaví.“

Interakce pohlaví respondenta se zkoumanými otázkami byla uváděna v předchozí kapitole 3.2. Interakce se zkoumanými otázkami byla prokázána u Intenzity sebevzdělávání i nad rámec povinného vzdělávání.

Závazky:

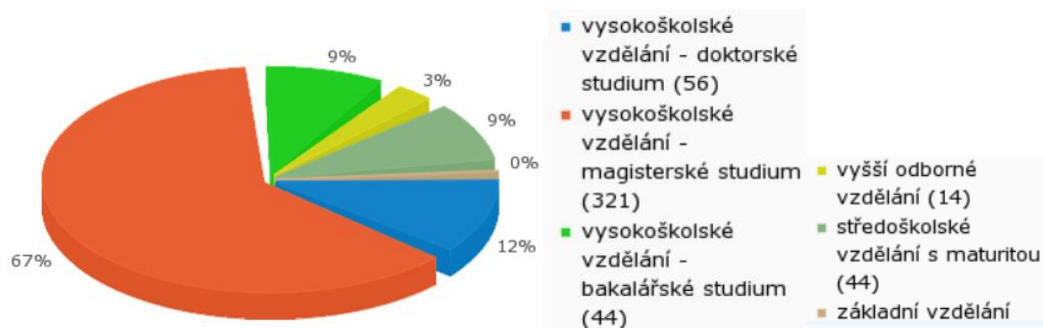
Obr. 13: Počty odpovědí na otázku: „Počet dětí“

Interakce počtu dětí respondenta se zkoumanými otázkami byla uváděna v předchozí kapitole 3.2. Interakce byla prokázána.

Vzdělání:

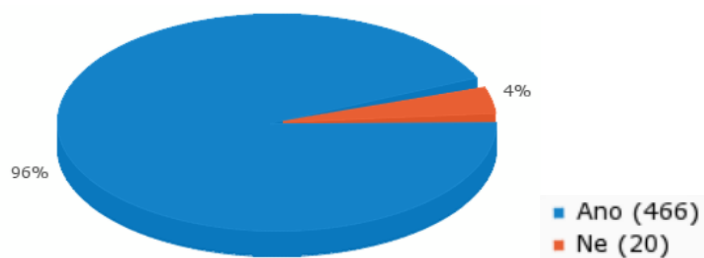
Obr. 14: Počty odpovědí na otázku: „Vaše nejvyšší dosažená úroveň vzdělání“

Velmi zajímavým výsledkem je dosažená úroveň vzdělání osob pracujících v ochraně přírody. Přes tři čtvrtiny respondentů má vysokoškolské vzdělání. Interakce dosažené úrovně vzdělání respondenta se zkoumanými otázkami byla uváděna v předchozí kapitole 3.2. Interakce nebyla prokázána.

Ochrana přírody a vy:

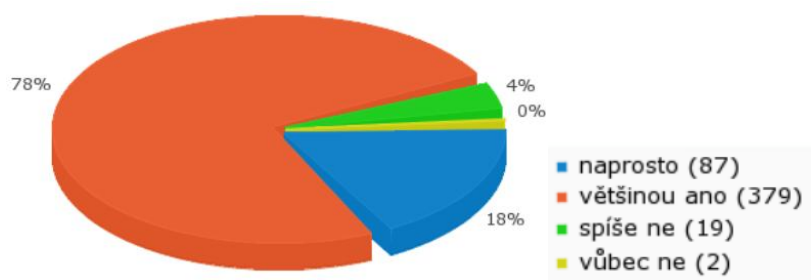
Obr. 15: Počty odpovědí na otázku: „Zajímáte se o ochranu přírody i mimo Vaši práci?“

Interakce zájmu respondenta o ochranu přírody i mimo své povolání se zkoumanými otázkami byla uváděna v předchozí kapitole 3.2. Interakce byla prokázána u intenzity sebevzdělávání i nad rámec povinného vzdělávání.

Vaše práce v OPR:

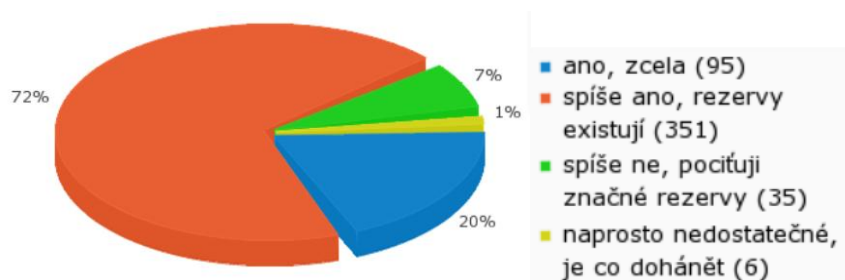
Obr. 16: Počty odpovědí na otázku: „Baví Vás Vaše práce v ochraně přírody?“

Interakce s tím, zda respondentů baví jeho práce v OPR se zkoumanými otázkami byla uváděna v předchozí kapitole 3.2. Interakce se zkoumanými otázkami nebyla prokázána.

Jak jsem na tom?:

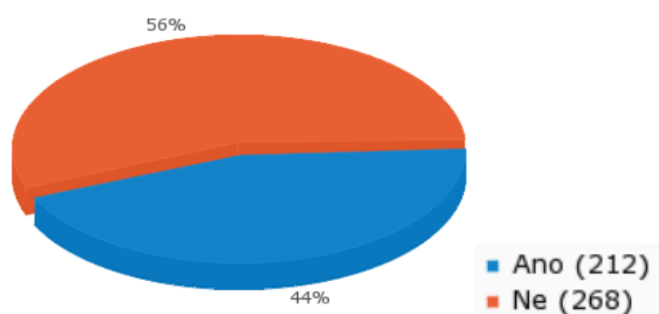
Obr. 17: Počty odpovědí na otázku: „Považujete svou odbornou erudici pro post, který zastáváte za dostatečnou?“

Interakce odborné erudice respondentů se zkoumanými otázkami byla uváděna v předchozí kapitole 3.2. Interakce se zkoumanými otázkami byla prokázána u Intenzity sebevzdělávání i nad rámec povinného vzdělávání.

Dobrovolná ochrana přírody:

Obr. 18: Počty odpovědí na otázku: „Účastníte se akcí, jste členem, či pomáháte nějaké organizaci zabývající se ochranou přírody?“

Tato dotazníková otázka nebyla zařazena do zkoumaných interakcí v předchozí kapitole 3.2. Z grafu je zřejmé, že užší spolupráce respondentů s organizacemi zabývajícími se ochranou přírody je vyrovnaná.

4 Diskuze

4.1 Ovlivnění, nebo zkreslení výsledků

Ke zkreslení výsledků dotazníků může dojít mnoha způsoby. Jak uvádí DISMAN & LORENCOVÁ (1993), v sociálních průzkumech jsme vystaveni zkreslení prakticky vždy, a to hned z několika důvodů. Jedním z nich může být například ovlivnění respondenta. Obecně je v písemném dotazování ovlivnění respondenta oproti jiným formám minimální. Podrobně se věnuje zkreslování sociologických průzkumů ve své knize DISMAN & LORENCOVÁ (1993). Osobně se domnívám, že i přes mou upřímnou snahu o profesionálně vytvořený dotazník, mohlo dojít ke zkreslení hlavně v těchto následujících bodech.

- **Nevystižení všech reálných možností odpovědí.**
- **Zabarvení otázky.** Tedy ovlivnění respondenta stylem, jak je otázka položena.
- **Rozesíláním dotazníku na pracoviště.** S největší pravděpodobností byla převážná část dotazníků vyplňována respondenty přímo na pracovišti, mohl tak vzhledem k zaměření dotazníku v určitých případech respondent podvědomě, nebo i vědomě odpovídat na otázky jinak, než by tomu bylo v neutrálním prostředí. Tomuto zkreslení byla snaha předejít například zdůrazňováním anonymity celého průzkumu a nepovinnými otázkami.
- **Mnoho otázek.** Ač samotné vyplnění průměrně trvalo do pěti minut, bylo z databáze smazáno přes sto dotazníků zcela nevyplněných a ponecháno kolem 44 dotazníků nedokončených. Usuzuji z toho, že pro některé respondenty bylo k odpovídání požadováno příliš mnoho otázek, nebo bylo téma nezajímavé a respondenta neupoutalo. Výzkumný proces, který je pro respondenty nudný, vyvolá nutně zkreslení (DISMAN & LORENCOVÁ, 1993).
- **Typ odpovědí.** Špatně volený typ předpřipravených odpovědí může způsobit zkreslení. Zvolíme typ odpovědi jako většinou ano, málokdy, někdy, spíše ano, riskujeme, že jednotliví respondenti si pod jednotlivými pojmy představí jiný časový úsek, míru souhlasu, nebo interval nějakého úkonu (ALAMINOS & CASTEJÓN COSTA, 2006).

- **Zkreslení výsledků.** Tento bod je uváděn z důvodů přítomnosti některých malých skupin respondentů, jako byla například skupina pracovně nazvaná „pedagogové“. Tato skupina byla obecně velmi malá. Výsledky, které jsou v kontextu s ní vyvozeny, mohou být velmi zavádějící. Skupinu jsem však i po pečlivém zvážení této skutečnosti přesto v průzkumu ponechala.
- **Zpracování dat.** Při zpracovávání některých dat, bylo nutné zajistit jejich větší kompaktnost, tedy sloučit nebo naopak vytvořit některé skupiny. U polouzavřených otázek bylo nutné přerozdělit individuální odpovědi, do některé z existujících skupin nebo odpovědi (například v případě, že respondent přehlédl nabízenou otázku) nebo vytvořit skupinu novou, jak tomu bylo například u již zmiňované skupiny „pedagogové“. U otázky „Vaše zaměření“ byly veškeré odpovědi respondentů přepracované do dvou rozdílných skupin („v oboru“, „mimo obor“). Byla tak značně pozměněna struktura otázky a obě vzniklé skupiny mohly být zatíženy velkými zkresleními.

Uvedená zkreslení mohla do jisté míry ovlivnit respondenty při vyplňování dotazníku. Celkové zatížení možným zkreslením je ale dle mého názoru relativně malé. Jak bylo zmíněno v úvodu této části, v sociálních průzkumech jsme vystaveni zkreslení prakticky vždy, (DISMAN & LORENCOVÁ, 1993).

4.2 Návratnost dotazníku

Jak již bylo zmiňováno v kapitole věnované návratnosti dotazníku (Kap. 3.1) je uváděná návratnost dotazníku 56,61 % pravděpodobně nadhodnocena. Oslovený počet respondentů totiž mohl být i o několik stovek větší. Až po krajský úřad, byli ve státní správě, tedy AOPK ČR, MŽP ČR, Správy NP a Magistrát Hlavního města Prahy, osloveni vždy konkrétní kompetentní pracovníci ochrany přírody. Z organizačních i časových důvodů však konkrétně u obcí s rozšířenou působností byl tento systém změněn. Byli obesláni pouze vedoucí odboru životních prostředí, kteří byli požádáni o případnou spolupráci a rozeslání průvodního dopisu spolu s dotazníkem svým pracovníkům. Podobně tomu bylo u oslovených neziskových, nevládních, nebo dobrovolných organizací, které se zabývají ochranou přírody. Konkrétně u 32 organizací nebyl nalezen konkrétní kontakt na osobu kompetentní

pro ochranu přírody. Byl tedy stejně jako v prvním případě rozeslán email s prosbou o předání kompetentním osobám na uvedený kontaktní email. Kolik osob tedy přesně bylo osloveno a zda byl dotazník předán kompetentním osobám, jistě dohledat nelze. Chtěla bych však v tomto hledu velmi vyzdvihnout spolupráci s první zmiňovanou skupinou respondentů, tedy vedoucích odborů s rozšířenou působností. Jak vyplývá z Tabulky 4 v Kap. 3.1, zajistila tato skupina velké zvýšení procentuelní návratnosti dotazníku. Tomu odpovídal i počet zaznamenaných individuálních reakcí, dotazů, poznámek a oznámení, jednotlivých pracovníků OPR, které mi v reakci na průvodní dopis byly zaslány.

V kontrastu s touto skupinou jsou oslovovaní absolventi FŽP, kde bylo osloveno neúměrně více respondentů, reakce na dotazník, však byla minimální. Tento fakt mohl být samozřejmě ovlivněn hlavně nekompetentností oslovených osob.

4.3 Oslovení respondentů

Průzkumem byly osloveny všechny hlavní skupiny osob pracujících v ochraně přírody. Přesto by se v tomto ohledu mnohé dalo zlepšit. Konkrétně bylo osloveno velmi málo úřadů městských částí a osob pracujících v AOPK ČR. V prvním případě zde sehrála roli hlavně velká časová náročnost vyhledávání kompetentních osob na těchto úřadech. V případě AOPK ČR však s největší pravděpodobností sehrála roli shoda termínů prováděného průzkumu této práce a interního průzkumu AOPK ČR na podobné téma. S tímto odůvodněním AOPK ČR, resp. její vedení, odmítlo spolupráci a účast svých pracovníků na prováděném průzkumu. Z několika stovek odborných pracovníků, kteří se zabývají ochranou přírody tak bylo osloveno individuální cestou pouhých 80. V prvotním záměru tohoto průzkumu měla být právě AOPK ČR jednou z největších skupin s velkou vypovídací hodnotou. Tento záměr však z výše zmiňovaných důvodů nebyl naplněn.

4.4 Odborné vzdělávání

Ve svém článku „Je současná ochrana přírody postavena na výsledcích výzkumu?“ navrhuje HÄRTEL et al. (2010) jako možné řešení nevyhovujícího stavu odborného

vzdělávání osob pracujících v ochraně přírody zavedení systému, který by zajistil trvalé vzdělávání odborných pracovníků ochrany přírody. Pro fungování takového systému by však byla nutná personální stabilita. Z průzkumu této práce (otázka 9, Příloha 2), kde byla zjišťována délka praxe respondentů v ochraně přírody, lze pozorovat opačný trend. Nejvíce frekventované totiž byly odpovědi do 10 let praxe. Tento výsledek naznačuje, že se v ochraně přírody po desátém roku praxe velmi snižuje počet stálých zaměstnanců. Pokud by se takový výsledek opravdu potvrdil, bylo by případné zavedení navrhovaného systému vzdělávání neúčelné. V prvním případě by tedy měla být zajištěna personální stabilita pracovníků ochrany přírody.

Zde však narážíme na další velký problém současné ochrany přírody, a tím je špatné finanční ohodnocení pracovníků ochrany přírody a obecně špatné přerozdělování a nedostatek financí. Ochrana přírody patří k těm odvětvím, které se často vyznačují značným nedostatkem finančních zdrojů (RING, 2012). Nejpatrnější je tento fakt v aplikovaném výzkumu ochrany přírody (HÄRTEL et al. 2010). Vzhledem ke zhoršující se současné politické i finanční situaci v ochraně přírody tak může dojít k odchodu odborníků a zkušených pracovníků. „Jasně řešení bohužel není na obzoru. Výsledkem ale může být, že schopní odborníci, kteří v resortu ještě zůstali, brzy odejdou.“ (HÄRTEL et al. 2010). Velice potěšující je tak v tomto kontextu výsledek otázky 11 (Příloha 2), kde měli respondenti možnost odpovědět, zda by volili raději jiný obor zaměstnání než je ochrana přírody. Tři čtvrtiny respondentů uvedlo, že by tak neučinili a pouze čtvrtina respondentů by svůj obor změnila z finančních důvodů. To je podle mého názoru v době, kdy dochází ke snižování platů státních zaměstnanců v ochraně přírody velmi pozitivní výsledek.

Jak bylo řečeno v úvodu práce, je systém vzdělávání v současné době zaměřen čistě na znalost zákona, norem, vyhlášek a obecného chodu státní správy. Vzdělávání pracovníků územní správy a samosprávy je převážně řešeno absolvováním vybraných kurzů, které mají za úkol zvýšit jejich odbornou způsobilost. Dle mého názoru není nutné nijak dramaticky zavedený způsob měnit. Vhodným rozšířením, nebo zakomponováním výsledků této (nebo jiné práce na toto téma) do již zavedeného vzdělávacího systému, by byl s největší pravděpodobností, dostačující. Systém odborného vzdělávání by se tak dal prakticky velmi lehce upravit, aby zahrnoval i vzdělání zaměřené na větší biologickou a ekologickou odbornost

pracovníků ochrany přírody. V tomto směru jsou velmi podceňovány možnosti konferencí a přednášek. V současně nastaveném systému odborného vzdělávání je zbytečně protěžováno vzdělávání pouze pomocí kurzů, kde se mnohdy opakuje pouze znalost zákona a vyhlášek. Přitom konference a přednášky umožňují právě onen hledaný dialog a nastolení spolupráce mezi praktickou ochranou přírody a výzkumem. *„Největším přínosem konference je možnost setkání, dialogů mezi akademickou, vědeckou obcí, státní správou a soukromým sektorem v tématech blízkých i vzdálenějších ochraně přírody“* (DVOŘÁK, 2008). Dále se domnívám, že by měl být dán v systému vzdělávání větší důraz nejen na zlepšení jazykových schopností pracovníků ochrany přírody ale také doplnění informovanosti jak lze zahraniční literaturu vyhledat a využívat.

Výsledky průzkumu bych zhodnotila velmi pozitivně, neboli obecně z výsledků průzkumu vzešlo, že sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody v České republice je na relativně dobré úrovni. Bylo prokázáno několik nedostatků, ale na druhé straně průzkum prokázal obecný zájem o sebevzdělávání a relativně dobré využívání a práci s informačními zdroji

Při zpracovávání této práce nebyla nalezena žádná podobná studie, článek, nebo práce, které by mapovaly podobné téma. Bylo tedy velmi těžké porovnat výsledky práce s jakoukoliv dostupnou domácí nebo zahraniční literaturou.

5 Závěr

Předkládaná diplomová práce se zabývala dotazníkovým šetřením, které mělo za úkol přiblížit stav a úroveň současného sebevzdělávání pracovníků ochrany přírody v České republice. Ze zpracování výsledků průzkumu byly zjištěny následující obecné skutečnosti a získány tyto údaje o sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody:

- Celkem bylo osloveno 945 osob a organizací. Navracených dotazníků bylo 535 (57,14 %).
- Celkový stav úrovně sebevzdělávání pracovníků ochrany přírody byl stanoven jako relativně dobrý (pouhé 2 % respondentů se svému sebevzdělávání nijak nevěnuje. Celých 46 % se svému sebevzdělávání věnuje průběžně, nebo pravidelně, dalších 52 % se vzdělává pouze občas v případě potřeby.
- Hlavní problémy pro odborné sebevzdělávání respondentu je nedostatek času v rámci pracovní doby a nedostatečné využívání zahraniční literatury z důvodu jazykové bariéry. Největšími překážkami jsou jak jazyková bariéra, tak s tím částečně spojená časová náročnost. Skupinou respondentů, kteří se zahraniční literaturou nemají problém, byla skupina nazvaná pedagogové, tedy profesori, studenti a učitelé
- Mezi sledovanými skupinami respondentů byly prokázány rozdíly v tom, jaké zdroje informací využívají, dále pak míra využívání databází a zahraniční literatury.
- Hlavní sledované otázky nejvíce ovlivňovali vlastnosti jako zájem o ochranu přírody i mimo svou práci, pohlaví, odborná erudice respondentů, typ činnosti či zaměstnání a typ pracoviště státní správy.
- Databáze vědeckých článků jsou obecně využívány ve velmi malé míře. Největší počet respondentů sice databáze zná, ale nevyužívá je. Relativně velké množství respondentů pak vědecké databáze nezná, viz Obr. 4.
- Se snižující úrovní státní správy a samosprávy, klesá povědomí o možnosti využití databází a jejich praktického využívání (viz Příloha 6 a 13). Pracovníci státní správy databáze nevyužívají, na rozdíl od nevládních neziskových a

dobrovolných organizací ochrany přírody a osob pohybujících se v akademické sféře, viz Kap. 3.2.4.

- K cizojazyčné literatuře relativně malé množství dotazovaných uvedlo, že s využíváním této literatury nemá problém. Pro ostatní respondenty představuje využívání cizojazyčné literatury určitý problém, nebo dokonce kombinaci problémů. Největšími překážkami jsou jak jazyková bariéra, tak s tím částečně spojená časová náročnost.
- Jen velmi malé procento respondentů má na sebevzdělávání ve své pracovní době dostatek času. Naopak největší množství respondentů má tuto možnost jen velmi zřídka (viz Obr. 6).
- Nezávisle na úrovni úřadu či typu instituce, mají pracovníci státní správy a samosprávy přístup k odborné literatuře.

Podobný průzkum v České republice dosud proveden nebyl. Diplomová práce by se tedy dalo považovat za první pokus o zmapování současné situace ochrany přírody a úrovně odbornosti jejich pracovníků. Dále by se tato práce dala rozšířit o data ze skupin respondentů, kteří tímto dotazníkem nebyli osloveni, zvláště například o pracovníky Agentury ochrany přírody, která odmítla oficiální účast svých pracovníků v tomto průzkumu. Využit by se dala tato práce, ke zlepšení systému vzdělávání pracovníků ochrany přírody. Celková restrukturalizace systému v tomto ohledu není nutná, pouhé doplnění, nebo rozšíření povinného vzdělávání pracovníků ochrany přírody o téma biologie ochrany přírody, by zajistilo větší objektivnost v rozhodování. Dále by se měla zlepšit komunikace praktické ochrany přírody s vědou, výzkumem a akademickou sférou a to pokud možno včetně soukromého a nevládního sektoru.

Stanovené cíle diplomové práce byly splněny.

6 Seznam použité literatury

- ALAMINOS A . & CASTEJÓN COSTA J . L. 2006: Elaboración, análisis e interpretación de encuestas, cuestionarios y escalas de opinión . Universidad de Alicante, Alicante.
- DISMAN M. & LORENCOVÁ J. 1993: Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. Karolinum, Praha.
- PŘÍBOVÁ M. 1996: Marketingový výzkum v praxi. Grada, Praha.
- MAJEROVÁ V. 2000: Sociologie venkova a zemědělství. Praha, Credit.
- PRIMACK R. B., KINDLMANN P. & JERSÁKOVÁ J. 2011: Úvod do biologie ochrany přírody. Praha, Portál.
- ŘEZANKOVÁ H. 2007: Analýza dat z dotazníkových šetření. Praha, Professional Publishing.
- LEPŠ J. 1996: Biostatistika. České Budějovice, Jihočeská univerzita, Biologická fakulta.
- PEKÁR S . & BRABEC M. 2009: Moderní analýza biologických dat. 1. díl, Zobecněné lineární modely v prostředí R. Praha, Scientia.
- Zákon č. 114 / 1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Zákon č. 312 / 2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, v platném znění.
- POPELKA J. & SYNEK V. 2009: Úvod do statistické analýzy dat. Ústí nad Labem., Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí.
- NOELLE E. 1993: Umfragen in der Massengesellschaft in Disman, M.: Jak se vyrábí sociologická znalost. Karolinum, Praha.
- ANONYM 2008: <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/prif/ps09/genetika/web/pdf/chi-kvadrat.pdf>.
- PULLIN A. S. 2002: Conservation Biology. Cambridge, Cambridge University Press.

PRIMACK R. B. 2008: A Primer of Conservation Biology. Sunderland, MA, Sinauer Associates.

HÄRTEL H., KŘENOVÁ Z., HRUŠKA J. & DUŠEK J., 2010: Je současná ochrana přírody postavena na výsledcích výzkumu?. Ochrana přírody 10/06: 22–23.

DVOŘÁK V., 2008: Konference Výzkum v ochraně přírody. Natura Bohemica Online: <http://www.naturabohemica.cz/konference-vyzkum-v-ochrane-prirody>, cit. 30. 4. 2012.

RING I., 2012: Integrating Nature Conservation into Intergovernmental Fiscal Transfers. Online: <http://www.ufz.de/index.php?en=1718>, cit. 30. 4. 2012.

Elektronické odkazy:

http://www.smat.se/dotaznik_czu/

<http://docs.limesurvey.org/Optional+settings&structure=English+Instructions+for+LimeSurvey>

7 Přílohy

PRÍLOHA 1: PRŮVODNÍ DOPIS

Dobrý den,

jmenuji se Eva Mašková a jsem studentkou 5. ročníku oboru Ochrana přírody na Fakultě životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze. Na Katedře ekologie zpracovávám diplomovou práci na téma „**Sebevzdělávání osob pracujících v ochraně přírody**“. Vedoucím mé práce je Ing. Jiří Vojar, Ph.D. Vedoucím katedry je prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Obracím se tímto na Vás s prosbou o spolupráci, konkrétně o vyplnění následujícího krátkého dotazníku. Ten je rozeslán osobám pracujícím v ochraně přírody na všech úrovních státní správy či územní samosprávy, od obecních úřadů po krajské úřady a magistráty, dále pak také na MŽP ČR, AOPK ČR, SFŽP, osobám zpracovávajícím EIA či SEA, naturová a biologická hodnocení. Osloveny jsou i osoby v nevládních, neziskových či dobrovolných organizacích zabývající se ochranou přírody.

Úkolem mé práce je obecně zmapovat míru sebevzdělávání úředníků a odborných pracovníků v různých typech institucí, v jejichž kompetenci je ochrana přírody. Sebevzděláváním je myšleno především samostatné odborné biologické či ekologické vzdělávání v dané problematice životního prostředí a ochrany přírody, tedy vzdělávání nad rámec povinné znalosti legislativy.

Veškeré Vámi poskytnuté údaje jsou zcela anonymní. Odpovědi budou jako podkladová data přístupná pouze zpracovateli diplomové práce a použita výhradně pro její zpracování. Průzkum v žádném případě není orientován na hodnocení jedinců, ale snaží se zmapovat obecný stav sebevzdělávání v současné ochraně přírody. Chtěla bych Vás tedy ještě jednou ujistit a zaručit naprostou anonymitu dotazníku.

Svoji diplomovou práci obhajuji v červnu roku 2012, pokud budete mít zájem o souhrnné výsledky práce, ráda Vám je zašlu v elektronické podobě.

Pro vyplnění dotazníku prosím klikněte na tento odkaz:

<http://dotaznik.czu.cz/index.php?sid=47316&lang=cs>

Děkuji za Váš čas a spolupráci při vyplnění tohoto krátkého dotazníku.

Eva Mašková

PŘÍLOHA 2: DOTAZNÍK

Sebevzdělávání

1) Mé sebevzdělávání*.

SEBEVZDĚLÁVÁTE SE V OBLASTI VAŠEHO OBORU I NAD RÁMEC
POVINNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ**?

Zvolte jednu z následujících odpovědí.

- ano, pravidelně/průběžně
- ano, občas v případě potřeby
- ne

*sebevzdělávání – samotné odborné vzdělávání v rámci oboru ekologie, biologie,...

**povinné vzdělávání – studium legislativy, zkouška z odborné způsobilosti

2) Problematika sebevzdělávání.

CO VÁM OBECNĚ BRÁNÍ V PŘÍPADNÉM SEBEVZDĚLÁVÁNÍ?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

- nepociťuji v tomto ohledu žádné překážky
- nedostatek času
- nedostatečný přístup k potřebné literatuře
- absence vlastního zájmu o problematiku
- nepovažuji to za důležité či potřebné

3) Typy zdrojů informací.

JAKÉ ZDROJE INFORMACÍ VYUŽÍVÁTE PŘI SVÉ PRÁCI V OCHRANĚ
PŘÍRODY?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

- české odborné knihy a články
- zahraniční odborné knihy a články
- internet, oficiální zdroje (*např. stránky AOPK ČR, MŽP ČR, UHUL, atd.*)
- internet, databáze vědeckých článků (*např. Web of Science, Science Direct, atd.*)
- internet, obecné zdroje (*např. Wikipedie, Seznam, Google atd.*)
- konference, besedy, odborné přednášky
- zákony, normy, vyhlášky
- ústní sdělení kolegů v oboru
- žádné

- jiné ... (možnost dopsat)

4) Časopisy v ČR.

KTERÉ Z TĚCHTO ČASOPISŮ PRAVIDELNĚ ČTETE, ČI VYUŽÍVÁTE KE SVÉ PRÁCI?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

• Živa	• Planeta	• Ptačí svět
• Vesmír	• Zpravodaj MŽP	• Krása našeho domova
• Ochrana přírody	• Příroda	• Rybářství
• Veronica	• Naše příroda	• Jiné ... (možnost doplnit)
• Bedrník	• Odpady	• žádný
• Nika	• Lesnická práce	
• Věstník MŽP	• Myslivost	

5) Databáze vědeckých článků.

ZNÁTE A VYUŽÍVÁTE INTERNETOVÉ DATABÁZE ODBORNÝCH ČLÁNKŮ (WEB OF SCIENCE, SCIENCE DIRECT, SCOPUS, APOD.)?

Zvolte jednu z následujících odpovědí.

- ne, neznám
- ano znám, ale nevyužívám je
- ano znám a využívám následující ... (možnost doplnit)

6) Cizojazyčné zdroje.

CO VÁM BRÁNÍ V PŘÍPADNÉM VYUŽÍVÁNÍ CIZOJAZYČNÉ LITERATURY?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

- jazyková bariéra
- časová náročnost při vyhledávání i studiu
- nedostupnost těchto zdrojů
- ke své práci cizojazyčné překlady nepotřebuji
- s cizojazyčnou literaturou nemám problém
- jiné ...

7) Sebevzdělávání v pracovní době.

MÁTE NA PŘÍPADNÉ SEBEVZDĚLÁVÁNÍ ČAS V RÁMCI PRACOVNÍ DOBY?

Zvolte jednu z následujících odpovědí.

- ano, dostatek
- ano, někdy
- velmi zřídka
- ne, nikdy, pouze ve svém volném čase
- nevzdělávám se

8) Přístup k literatuře.

MÁTE NA VAŠEM PRACOVIŠTI PŘÍSTUP K ODBORNÉ LITERATUŘE?

- ano
- ne

Údaje o práci a pracovišti

9) Délka praxe

JAK DLOUHO CELKEM PRACUJETE V OBLASTI OCHRANY PŘÍRODY?

Zvolte jednu z následující nabídky odpovědí.

Možnost volby v rozbalovacím okénku:

- 0 – 1 rok
- 1 – 2 roky
- ...
- ...
- více než 40 let

10) Vaše pracoviště (otázka se větví do otázek a, b)

ZAŠKRTNĚTE PROSÍM VAŠE PRACOVIŠTĚ, NEBO ČINNOST, KTERÁ SE VÁS TÝKÁ.

- **Zaměstnanci státní správy a samosprávy**
 - AOPK ČR, střediska, ústředí, správy CHKO
 - MŽP
 - Správy NP
 - ČIŽP
 - Magistráty (Praha a statutární města)
 - Krajský úřad
 - Úřad městské části
 - Obecní úřad s rozšířenou působností
 - Pověřený obecní úřad
 - Obecní úřad

- **Osoby samostatně výdělečně činné**
 - provádějící biologické hodnocení
 - provádějící naturová hodnocení
 - provádějící posouzení EIA, či SEA

- **Nevládní organizace**
 - např. Hnutí duha, Hnutí Brontosaurus, Arnica, apod.

- jiná činnost či zaměstnání (možnost dopsat)

10a) Zaměstnanci státní správy či samosprávy

(tato otázka se zobrazí při zaškrtnutí odpovědi „Zaměstnanci státní správy a samosprávy“ v otázce 10)

Zaškrtněte, prosím, na jakém pracovišti státní správy či samosprávy pracujete.

• AOPK ČR - Ústředí	• Úřad městské části
• AOPK ČR - Krajská střediska	• Obecní úřad s rozšířenou působností
• AOPK ČR - Správy CHKO	• Pověřený obecní úřad
• MŽP ČR	• Obecní úřad
• Správy NP	• jiné...
• ČIŽP	
• Magistráty (Praha a statutární města)	
• Krajský úřad	

10b) Osoby samostatně výdělečně činné

(tato otázka se zobrazí při zaškrtnutí odpovědi „Osoby samostatně výdělečně činné“ v otázce 10)

Jaká činnost, kterou vykonáváte v ochraně přírody, se Vás týká?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

- provádějící biologické hodnocení
- provádějící naturová hodnocení
- provádějící posouzení EIA, či SEA
- jiné...

11) Vaše zaměření

JAKÉ ZAMĚŘENÍ MÁ VAŠE ČINNOST, KTEROU VYKONÁVÁTE V OCHRANĚ PŘÍRODY?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

- ochrana lesa
- ochrana vody
- ochrana půdy
- ochrana přírody a krajiny
- myslivost
- rybářství
- jiné ...

12) Práce v ochraně přírody

ZVOLIL/A BYSTE RADĚJI JINÝ OBOR ZAMĚSTNÁNÍ, NEŽ V OCHRANĚ PŘÍRODY?

Zvolte jednu následujících odpovědí.

- ano – z finančních důvodů
- ano – kvůli nezájmu (tato práce mě nebaví)
- ne

Údaje o respondentovi

13) Pohlaví.

ZVOLTE, PROSÍM, VAŠE POHLAVÍ.

- žena
- muž

14) Rok Vašeho narození.

ZAPIŠTE, PROSÍM, ROK VAŠEHO NAROZENÍ.

okénko s možností zapsání roku narození

příklad: 1970, 1986,...

15) Závazky

POČET DĚTÍ?

- žádné až deset (*rozbalovací okénko s možností výběru*)

16) Vzdělání

VAŠE NEJVYŠŠÍ DOSAŽENÁ ÚROVEŇ VZDĚLÁNÍ.

- vysokoškolské vzdělání – doktorské studium
- vysokoškolské vzdělání – magisterské studium
- vysokoškolské vzdělání – bakalářské studium
 - vyšší odborné vzdělání
- středoškolské vzdělání s maturitou
- praktické vzdělání – učiliště
- základní vzdělání

17) Obor studia

JAKÉHO ZAMĚŘENÍ BYL (ČI JE) VÁŠ OBOR STUDIA?

Můžete vybrat více možností. Vyberte všechny, které odpovídají skutečnosti.

- biologie
- genetika
- ekologie
- aplikovaná ekologie
- ochrana přírody
- životní prostředí
- právo v ochraně přírody
- krajinářství, krajinná ekologie
- lesnictví
- jiné

18) Ochrana přírody a vy

ZAJÍMÁTE SE O OCHRANU PŘÍRODY I MIMO VAŠI PRÁCI?

- ano
- ne

19) Vaše práce v OPR

BAVÍ VÁS VAŠE PRÁCE V OCHRANĚ PŘÍRODY?

Zvolte jednu z následujících odpovědí.

- naprosto
- většinou ano
- spíše ne
- vůbec ne

20) Jak jsem na tom?

POVAŽUJETE SVOU ODBORNOU ERUDICI PRO POST, KTERÝ ZASTÁVÁTE ZA DOSTATEČNOU?

Zvolte jednu z následujících odpovědí.

- ano, zcela
- spíše ano, rezervy existují
- spíše ne, pociťuji značné rezervy
- naprosto nedostatečné, je co dohánět

Doplňující otázky

21) Dobrovolná ochrana přírody

ÚČASTNÍTE SE AKCÍ, JSTE ČLENEM, ČI POMÁHÁTE NĚJAKÉ ORGANIZACI ZABÝVAJÍCÍ SE OCHRANOU PŘÍRODY?

- ne
- ano

nápověda:

příklady organizací: ČSOP, Hnutí Duha, Arnika, Děti Země, Hnutí Brontosaurus, Čmelák, SPP, Greenpeace, jiné....

22) Současná Ochrana přírody

CO VNÍMÁTE JAKO NEJVĚTŠÍ PROBLÉM V SOUČASNÉ OCHRANĚ PŘÍRODY?

- Můj názor je... (doplnit komentář)
 - nev

PŘÍLOHA 3. INTENZITA SEBEVZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka 5: Pohlaví

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Žena	94	135	2	231
Muž	131	103	5	239
Celkem	225	238	7	470

Tabulka 6: Počet dětí

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Žádné	78	100	3	181
Jedno až dvě	108	107	1	216
Tři a více	25	22	2	49
Celkem	211	229	6	446

Tabulka 7: Dosažené vzdělání

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Doktorské	33	20	0	53
Magisterské	147	159	7	313
Bakalářské	18	27	0	45
Po vyšší odborné	24	34	0	58
Celkem	222	240	7	469

Tabulka 8: Obor studia

Odpovědi	1	2	3	Celkem
V oboru	160	151	6	317
Mimo obor	89	114	3	206
celkem	249	265	9	523

Tabulka 9: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	3	Celkem
ano	222	227	5	454
ne	3	15	2	20
celkem	225	242	7	474

Tabulka 10: Spokojenost s prací OPR

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Naprosto	47	38	0	85
Většinou ano	174	188	7	369
Spíše ne	4	14	1	19
Vůbec ne	1	1	0	2
Celkem	226	241	8	475

Tabulka 11: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Ano, zcela	61	32	0	93
Spíše ano, rezervy existují	153	183	7	343
Spíše ne, pocítuji značné rezervy	13	20	0	33
Naprosto nedostatečné, je co dohánět	0	5	1	6
Celkem	227	240	8	475

Tabulka 12: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	192	204	7	403
Osoby samostatně výdělečně činné	30	26	1	57
Nevládní organizace	23	14	0	37
Celkem	251	253	8	512

PŘÍLOHA 4: PŘEKÁŽKY V SEBEVZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka 13: Pohlaví

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
žena	58	172	15	8	0	253
muž	80	173	30	9	3	295
celkem	138	345	45	17	3	548

Tabulka 14: Závazky

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Žádné	53	132	18	10	1	203
Jedno až dvě	62	161	23	4	2	246
Tři a více	14	39	3	2	0	56
Celkem	129	332	44	16	3	524

Tabulka 15: Vzdělání

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Doktorské	22	37	4	1	0	64
Magisterské	84	240	33	10	3	370
Bakalářské	11	34	4	2	0	51
Po vyšší odborné	20	38	5	2	0	65
celkem	137	349	46	15	3	550

Tabulka 16: Obor studia

Odpovědi	2	3	4	5	Celkem
V oboru	241	35	11	3	381
Mimo obor	156	16	6	1	236
Celkem	397	51	17	4	617

Tabulka 17: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Ano	139	332	43	12	2	528
Ne	0	19	3	4	1	27
Celkem	139	351	46	16	3	555

Tabulka 18: Spokojenost s prací v OPR

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Naprosto	34	55	8	3	1	101
Většinou ano	103	277	35	10	1	426

Spíše ne	2	16	3	3	1	25
Vůbec ne	0	2	0	0	0	2
Celkem	139	350	46	16	3	554

Tabulka 19: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Ano, zcela	38	59	10	1	0	108
Spíše ano, rezervy existují	97	259	32	9	3	400
Spíše ne, pocít'uji značné rezervy	5	27	4	4	0	40
Naprostu nedostatečné, je co dohánět	0	5	0	2	0	7
Celkem	140	350	46	16	3	555

Tabulka 20: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	118	298	40	12	2	470
Osoby samostatně výdělečně činné	15	42	7	1	1	52
Nevládní organizace	10	28	5	1	0	44
celkem	143	368	52	14	3	584

PŘÍLOHA 5: TYPY ZDROJŮ INFORMACÍ

Tabulka 21: Pohlaví

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
Žena	178	52	215	37	179	176	193	181	0	1211
Muž	211	95	217	59	183	185	192	195	1	1338
celkem	389	147	432	96	362	361	385	376	1	2549

Tabulka 22: Počet dětí

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
Žádné	145	67	163	44	145	128	143	152	0	987
Jedno až dvě	183	63	198	40	167	175	183	168	0	1177
Tři a více	45	15	49	9	37	40	40	39	0	274
Celkem	373	145	410	93	349	343	366	359	0	2438

Tabulka 23: Dosažené vzdělání

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
Doktorské	49	31	49	29	46	44	47	46	0	341
Magisterské	271	98	294	53	243	249	259	257	0	1724
Bakalářské	31	13	40	11	29	22	27	32	0	205
Po vyšší odborné	39	7	51	6	45	47	53	43	0	291
Celkem	390	149	434	99	363	362	386	378	0	2561

Tabulka 24: Obor studia

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
V oboru	91	241	35	11	3	268	111	288	75	1123
Mimo obor	57	156	16	6	1	171	49	198	31	685
Celkem	148	397	51	17	4	439	160	486	106	1808

Tabulka 25: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
ano	384	148	422	94	353	357	372	365	0	2495
ne	9	1	15	4	14	9	16	17	0	85
Celkem	393	149	437	98	367	366	388	382	0	2580

Tabulka 26: Spokojenost s prací v OPR

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
Naprosto	74	29	76	21	69	69	64	70	0	472
Většinou ano	304	116	344	74	283	283	306	292	1	2003
Spíše ne	13	2	17	1	13	13	18	17	0	94

Vůbec ne	2	1	2	1	2	2	2	2	0	14
Celkem	393	148	439	97	367	367	390	381	1	2583

Tabulka 27: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
Ano, zcela	77	42	84	29	76	80	76	73	0	537
Spíše ano, rezervy existují	287	100	317	64	258	260	282	275	0	1843
Spíše ne, pocít'uji značné rezervy	26	5	31	4	28	24	28	28	0	174
Naprosto nedostatečné, je co dohánět	2	0	5	0	5	3	3	4	1	23
Celkem	392	147	437	97	367	367	389	380	1	2577

Tabulka 28: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	331	104	373	66	314	323	340	322	1	2174
Osoby samostatně výdělečně činné	51	31	52	22	41	37	46	44	0	324
Nevládní organizace	35	23	36	17	28	35	26	31	0	231
celkem	429	169	472	115	395	405	420	410	1	2816

PŘÍLOHA 6: DATABÁZE VĚDECKÝCH ČLÁNKŮ

Tabulka 29: Pohlaví

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Žena	104	100	26	230
Muž	69	125	36	230
Celkem	173	225	62	460

Tabulka 30: Počet dětí

Odpovědi	1	2	3	celkem
Žádné	48	99	31	178
Jedno až dvě	95	89	25	209
Tři a více	18	26	5	49
Celkem	161	214	61	436

Tabulka 31: Dosažené vzdělání

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Doktorské	9	21	20	50
Magisterské	114	164	30	308
Bakalářské	15	16	10	41
Po vyšší odborné	33	22	3	58
Celkem	171	223	63	457

Tabulka 32: Obor studia

Odpovědi	1	2	3	Celkem
V oboru	92	163	56	311
Mimo obor	104	86	14	204
Celkem	196	249	70	515

Tabulka 33: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Ano	161	220	62	443
Ne	13	5	2	20
Celkem	174	225	64	463

Tabulka 34: Spokojenost s prací v OPR

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Naprosto	34	36	14	84
Většinou ano	128	182	48	358
Spíše ne	11	7	1	19

Vůbec ne	1	0	1	2
Celkem	174	225	64	463

Tabulka 35: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Ano, zcela	22	45	20	87
Spíše ano, rezervy existují	135	163	39	337
Spíše ne, pociťuji značné rezervy	13	17	4	34
Naprosto nedostatečné, je co dohánět	5	1	0	6
Celkem	175	226	63	464

Tabulka 36: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	3	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	162	196	35	393
Osoby samostatně výdělečně činné	15	23	14	52
Nevládní organizace	6	14	16	36
celkem	183	237	75	495

PŘÍLOHA 7: CIZOJAZYČNÉ ZDROJE

Tabulka 37: Pohlaví

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Žena	125	99	26	44	27	321
Muž	124	98	29	41	50	342
Celkem	249	197	55	85	77	663

Tabulka 38: Počet dětí

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Žádné	72	80	29	38	35	254
Jedno až dvě	130	84	19	37	29	299
Tři a více	30	21	6	7	11	75
Celkem	232	185	54	82	75	628

Tabulka 39: Dosažené vzdělání

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Doktorské	14	18	3	7	27	69
Magisterské	157	139	48	65	44	453
Bakalářské	26	21	1	5	5	58
Po vyšší odborné	48	18	4	10	1	81
Celkem	245	196	56	87	77	661

Tabulka 40: Obor studia

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
V oboru	151	142	46	51	62	452
Mimo obor	126	84	14	49	22	295
Celkem	277	226	60	100	84	747

Tabulka 41: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	3	5	6	Celkem
Ano	241	191	54	79	75	640
Ne	8	5	1	8	3	25
Celkem	249	196	55	87	78	665

Tabulka 42: Spokojenost s prací v OPR

	1	2	3	4	5	Celkem
Naprosto	47	35	6	7	17	112
Většinou ano	197	157	46	72	57	529
Spíše ne	6	6	4	9	2	27
Vůbec ne	1	0	0	0	1	2
Celkem	251	198	56	88	77	670

Tabulka 43: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
ano, zcela	43	36	11	15	24	129
spíše ano, rezervy existují	183	145	38	64	50	480
spíše ne, pocítuji značné rezervy	22	13	6	7	2	50
naprosto nedostatečné, je co dohánět	3	3	1	2	1	10
Celkem	251	197	56	88	77	669

Tabulka 44: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	220	169	47	82	50	568
Osoby samostatně výdělečné	20	26	8	6	18	78
Nevládní organizace	15	20	8	4	0	47
celkem	259	221	65	92	76	713

PŘÍLOHA 8: SEBEVZDĚLÁNÍ V PRACOVNÍ DOBĚ

Tabulka 45: Pohlaví

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
žena	8	88	112	27	0	235
muž	14	107	101	21	1	244
Celkem	22	195	213	48	1	479

Tabulka 46: Počet dětí

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Žádné	8	70	79	26	0	183
Jedno až dvě	8	92	105	15	0	220
Tři a více	4	24	18	5	0	51
Celkem	20	186	202	46	0	454

Tabulka 47: Dosažené vzdělání

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Doktorské	2	24	22	7	0	55
Magisterské	13	130	147	29	0	319
Bakalářské	2	20	15	7	0	44
Po vyšší odborné	5	22	29	4	0	60
Celkem	22	196	213	47	0	478

Tabulka 48: Obor studia

Odpovědi	1	2	3	5	6	Celkem
V oboru	16	137	139	30	0	322
Mimo obor	6	85	96	25	0	212
Celkem	22	222	235	55	0	534

Tabulka 49: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Ano	21	189	207	46	0	463
Ne	1	9	8	2	0	20
Celkem	22	198	215	48	0	483

Tabulka 50: Spokojenost s prací v OPR

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Naprostο	6	37	36	8	0	87
Většinou ano	15	155	167	38	1	376
Spíše ne	1	4	12	2	0	19

Vůbec ne	0	1	1	0	0	2
Celkem	22	197	216	48	1	484

Tabulka 51: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	3	5	6	Celkem
Ano, zcela	5	31	47	10	0	93
Spíše ano, rezervy existují	16	159	148	28	0	351
Spíše ne, pocít'uji značné rezervy	1	7	18	8	0	34
Naprosto nedostatečné, je co dohánět	0	1	3	1	1	6
Celkem	22	198	216	47	1	484

Tabulka 52: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	3	4	5	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	13	159	201	36	1	410
Osoby samostatně výdělečně činné	9	26	16	6	0	57
Nevládní organizace	8	17	12	5	0	42
Celkem	31	213	229	50	1	524

PŘÍLOHA 9: PŘÍSTUP K LITERATUŘE

Tabulka 53: Pohlaví

Odpovědi	1	2	Celkem
Žena	179	54	233
Muž	197	46	243
Celkem	376	100	476

Tabulka 54: Počet Děti

Odpovědi	1	2	Celkem
Žádné	149	32	181
Jedno až dvě	177	44	221
Tři a více	39	12	51
Celkem	365	88	453

Tabulka 55: Dosažené vzdělání

Odpovědi	1	2	Celkem
Doktorské	45	10	55
Magisterské	251	64	315
Bakalářské	38	7	45
Po vyšší odborné	43	17	60
Celkem	377	98	475

Tabulka 56: Obor studia

Odpovědi	1	2	Celkem
V oboru	255	65	320
Mimo obor	167	44	211
Celkem	422	109	531

Tabulka 57: Zájem o OPR

Odpovědi	1	2	Celkem
Ano	365	95	460
Ne	17	3	20
Celkem	382	98	480

Tabulka 58: Spokojenost s prací v OPR

Odpovědi	1	2	Celkem
Naprosto	74	13	87
Většinou ano	292	81	373
Spíše ne	14	5	19

Vůbec ne	1	1	2
Celkem	381	100	481

Tabulka 59: Dostatečná erudice

Odpovědi	1	2	Celkem
Ano, zcela	74	19	93
Spíše ano, rezervy existují	285	63	348
Spíše ne, pocítuji značné rezervy	22	12	34
Naprosto nedostatečné, je co dohánět	1	5	6
Celkem	382	99	481

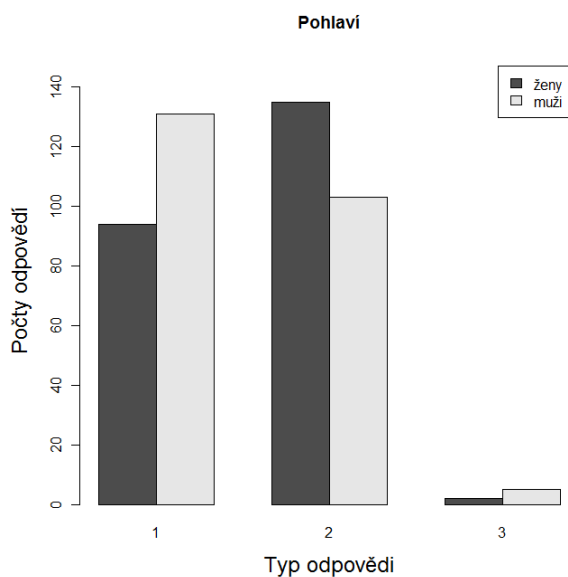
Tabulka 60: Typ zaměstnání

Odpovědi	1	2	Celkem
Zaměstnanci státní správy a samosprávy	325	84	409
Osoby samostatně výdělečně činné	43	13	56
Nevládní organizace	32	9	41
Celkem	413	108	521

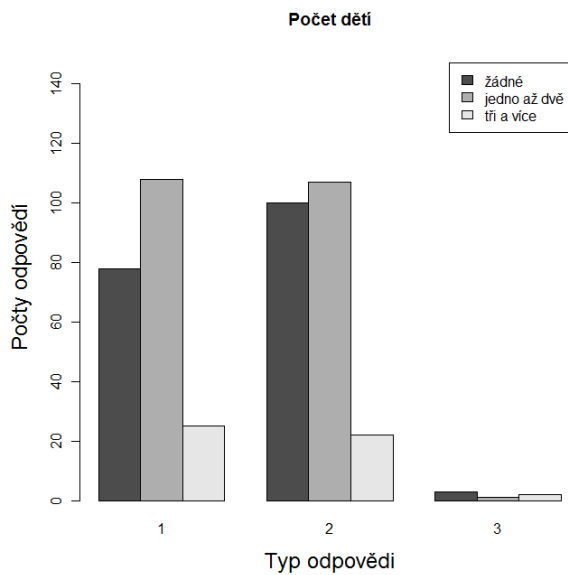
PŘÍLOHA 10: GRAFICKÉ VÝSTUPY

Mé sebevzdělávání

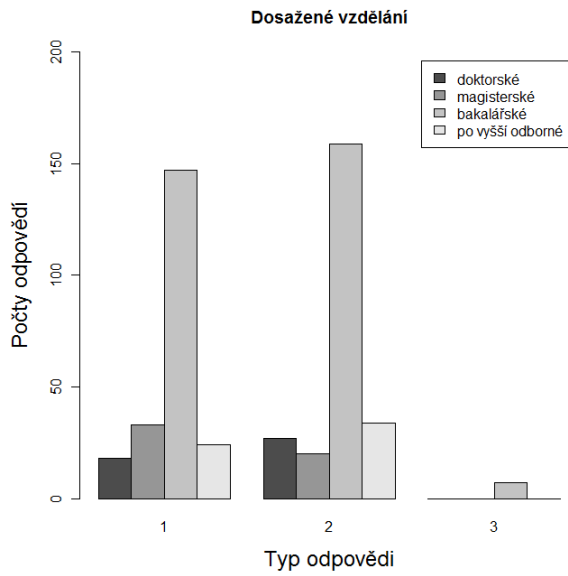
Pohlaví

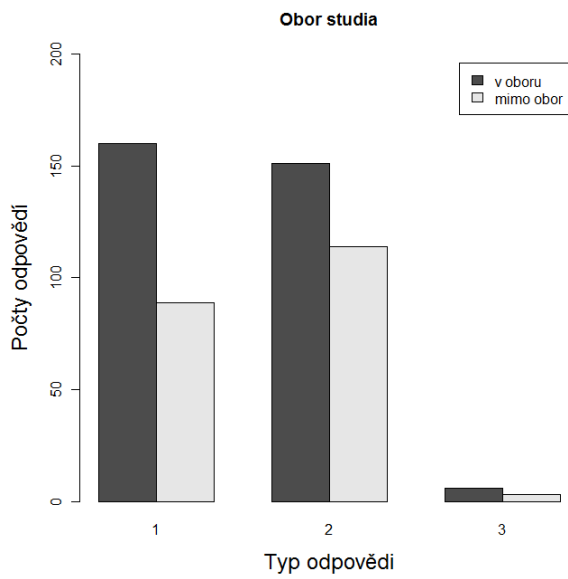
Počet dětí

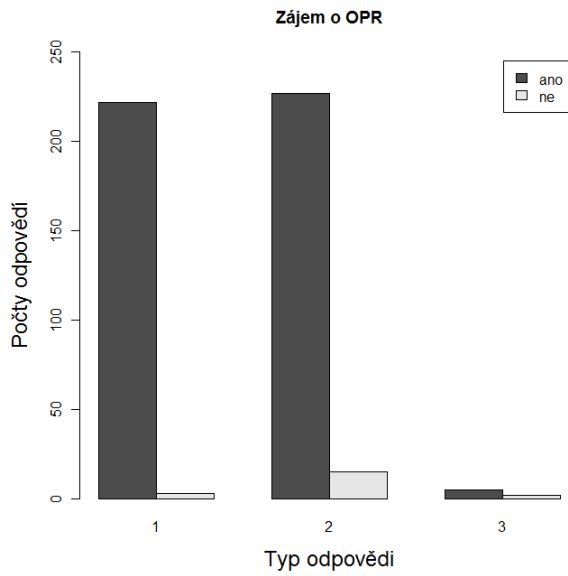
Dosažené vzdělání

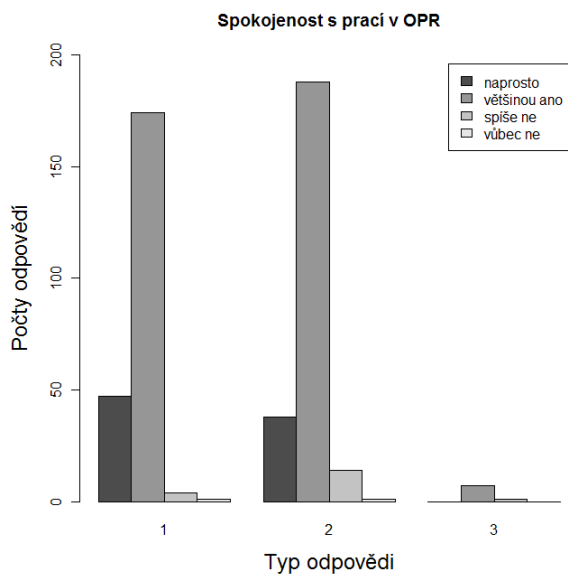
Obor studia

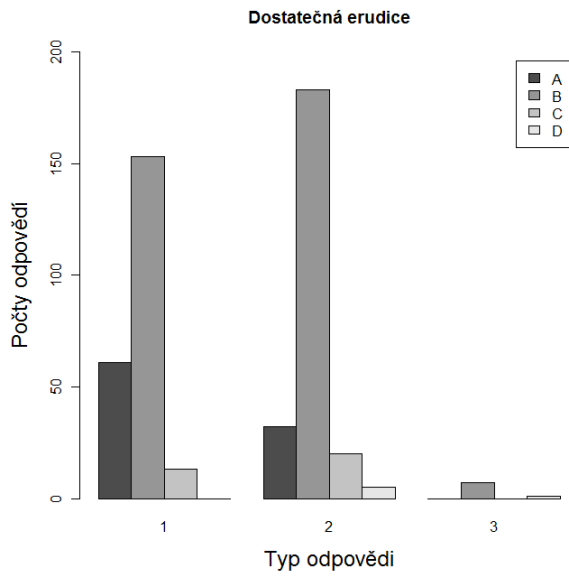
Zájem o OPR

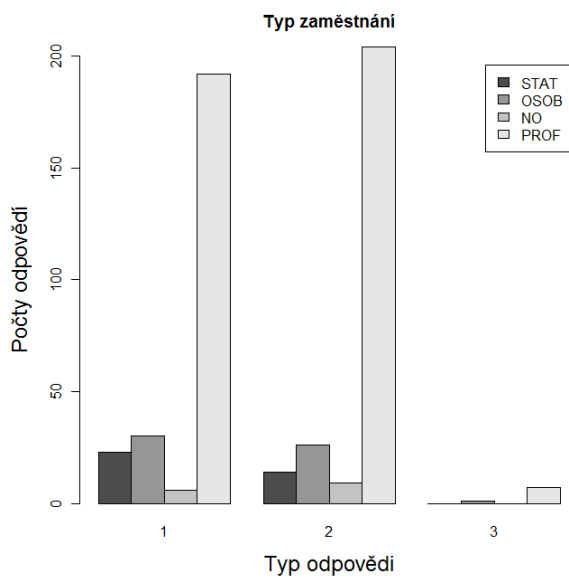
Spokojenost s prací v OPR

Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

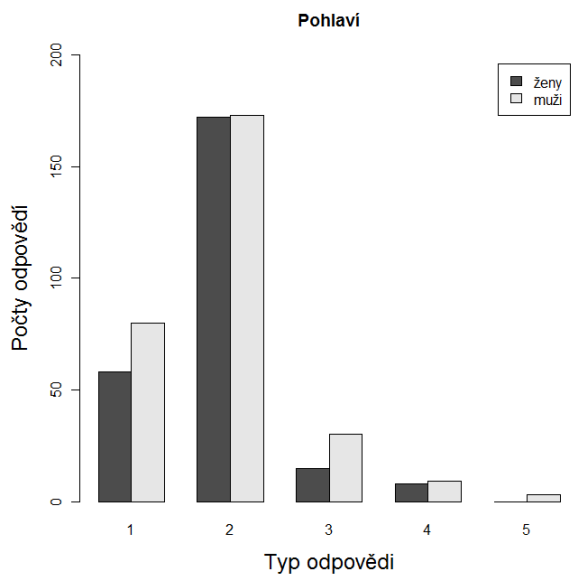

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

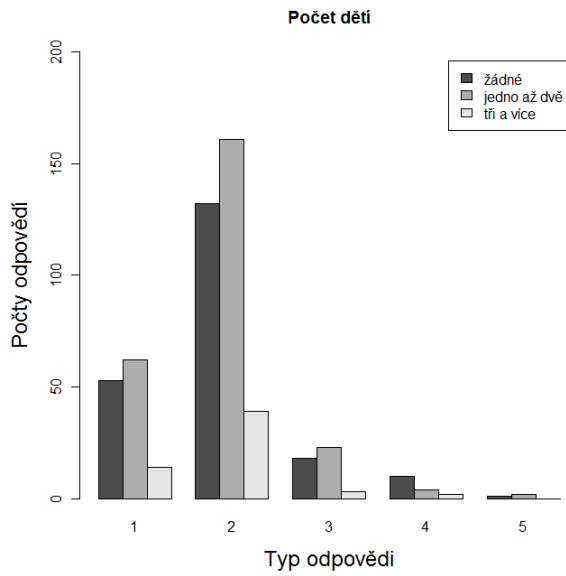

1) Překážky v sebevzdělávání

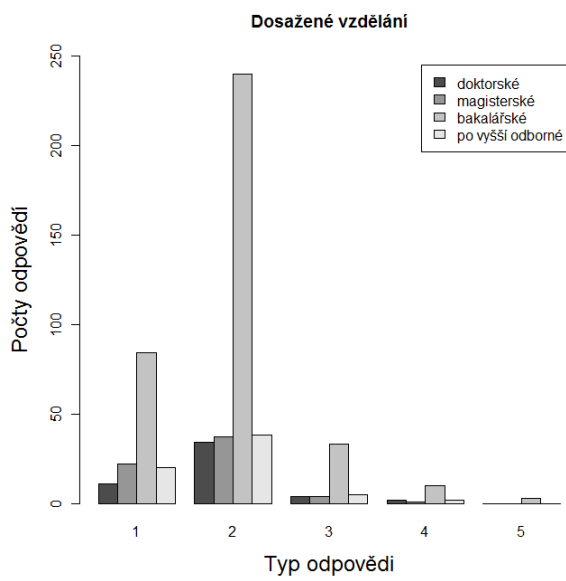
Pohlaví

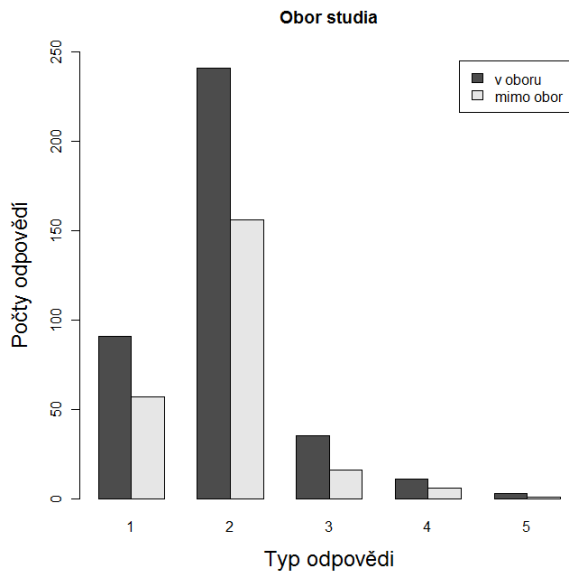
Počet dětí

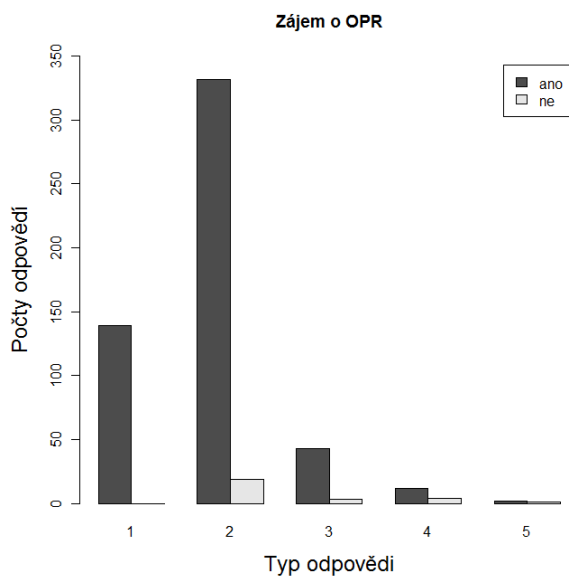
Dosažené vzdělání

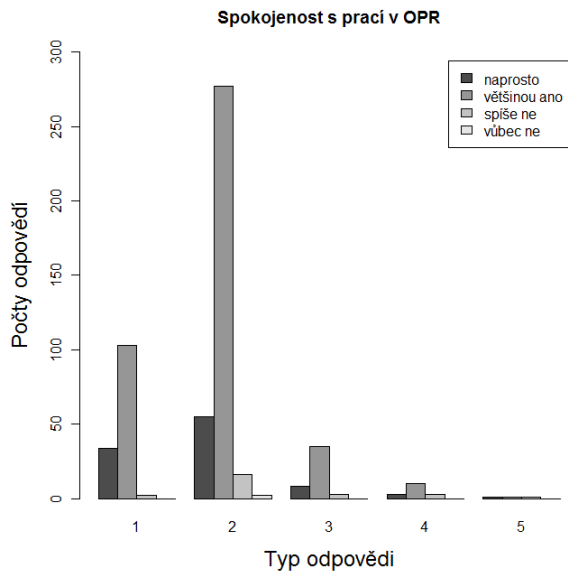
Obor studia

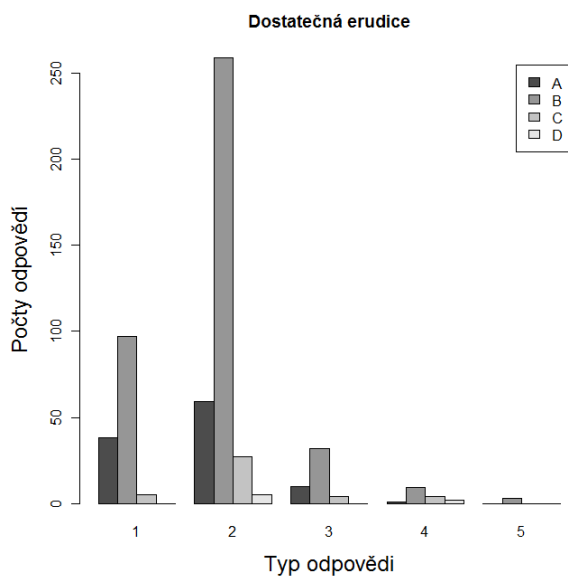
Zájem o OPR

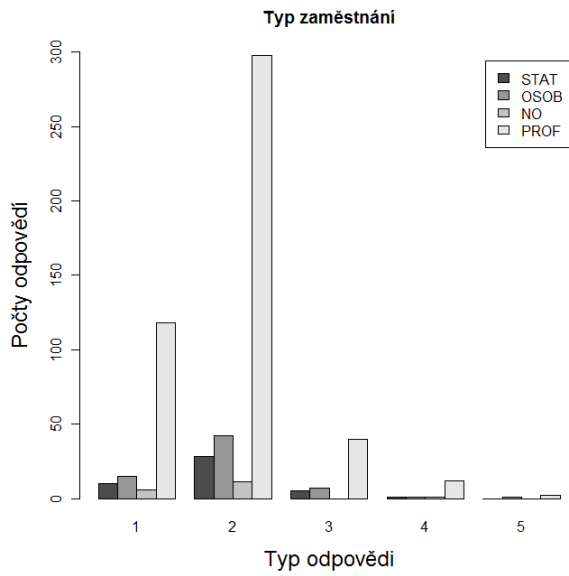
Spokojenost s prací v OPR

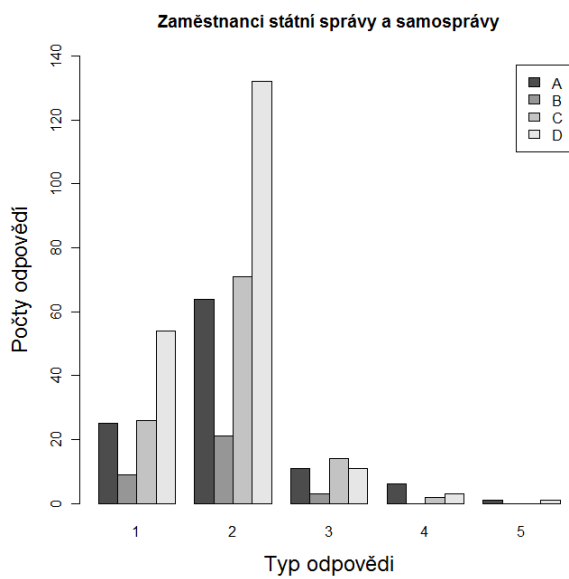
Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

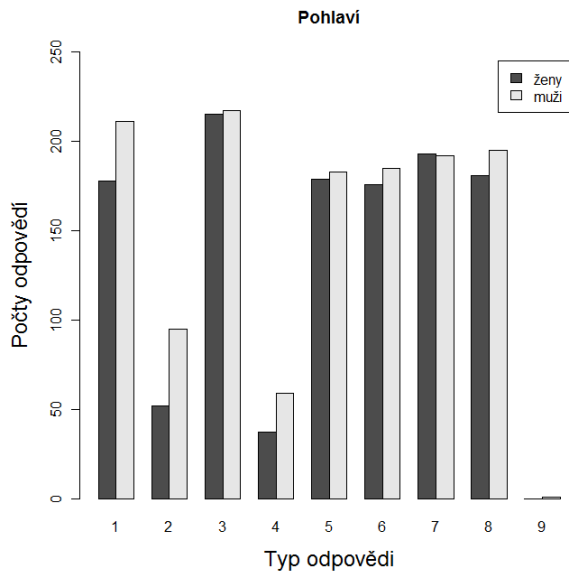

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

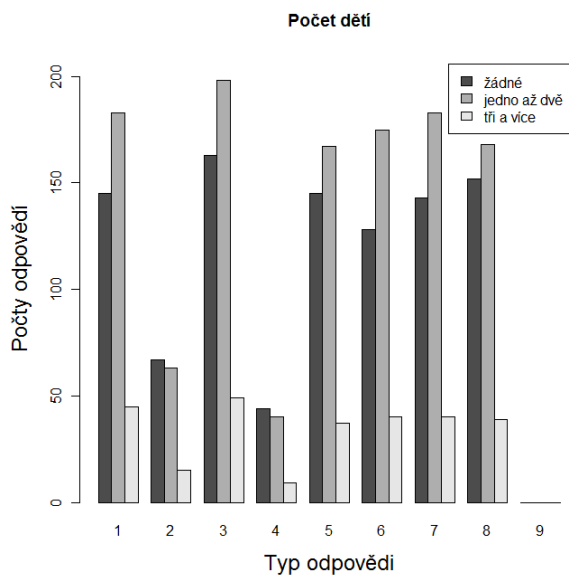

2) Využívané zdroje informací

Pohlaví

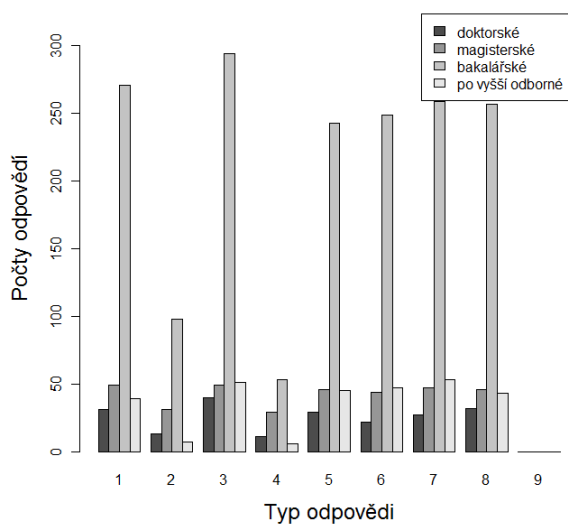

Počet dětí

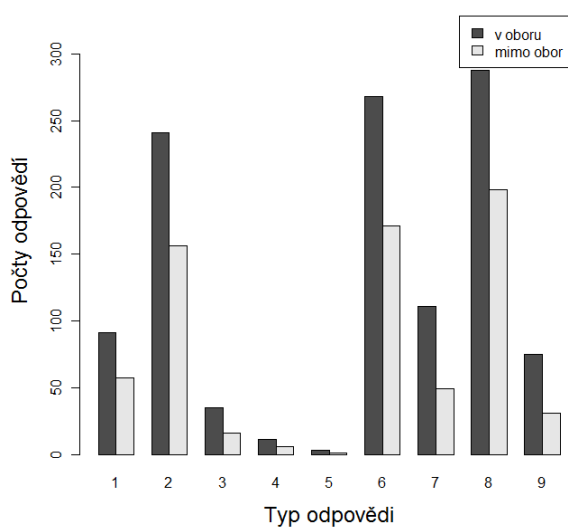
Dosažené vzdělání

Dosažené vzdělání

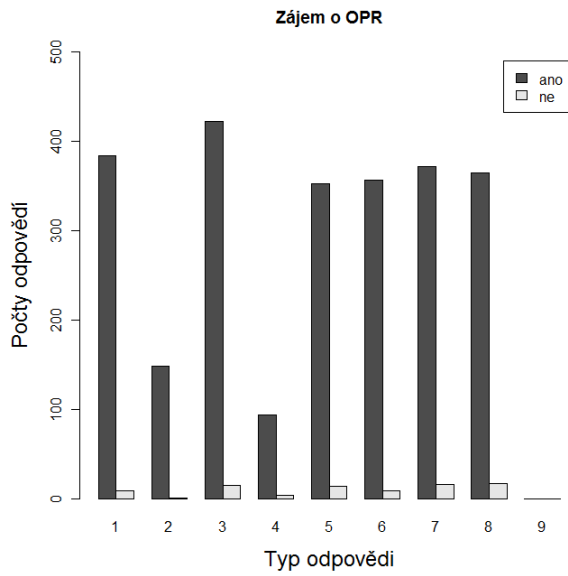

Obor studia

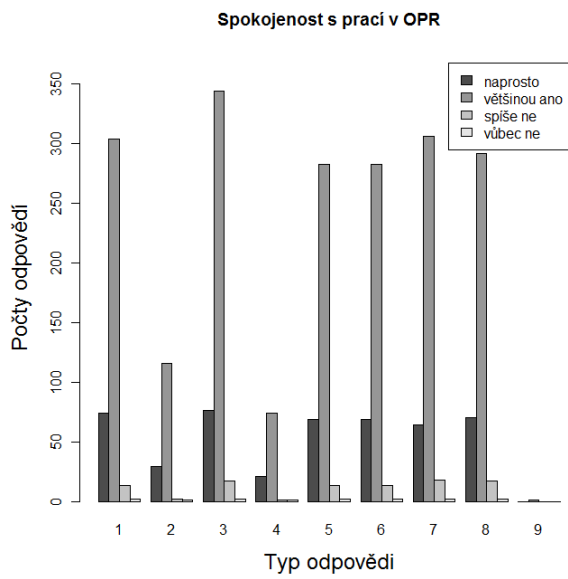
Obor studia

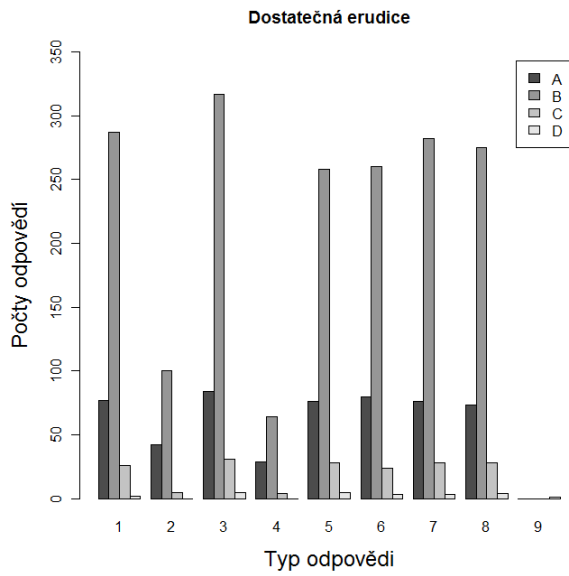
Zájem o OPR

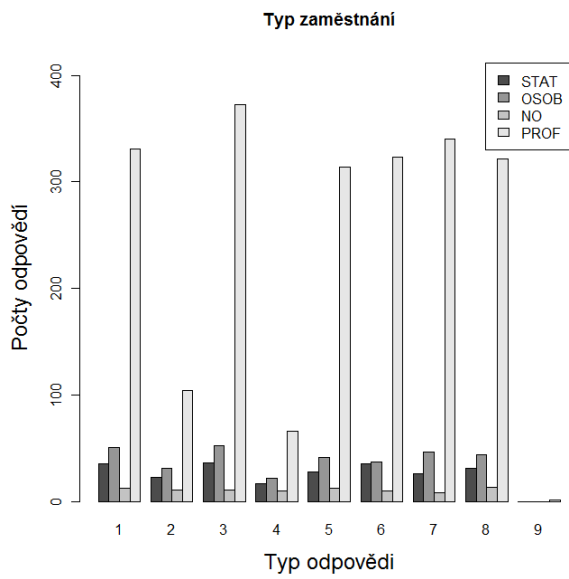
Spokojenost s prací v OPR

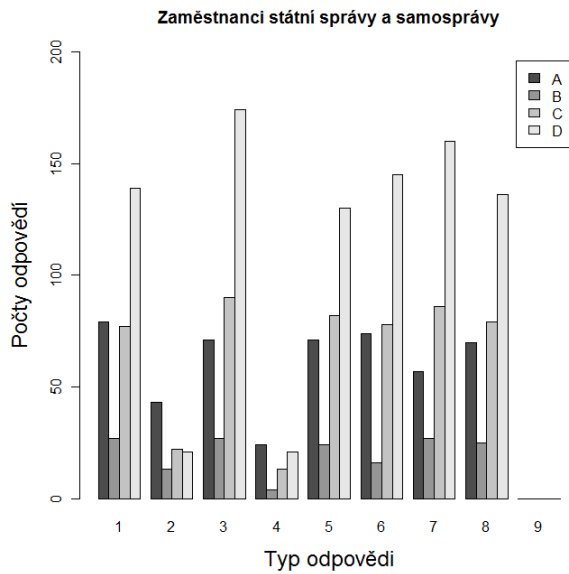
Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

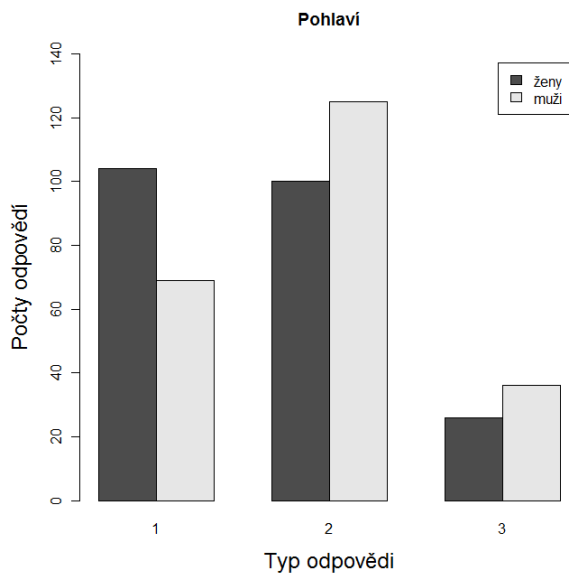

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

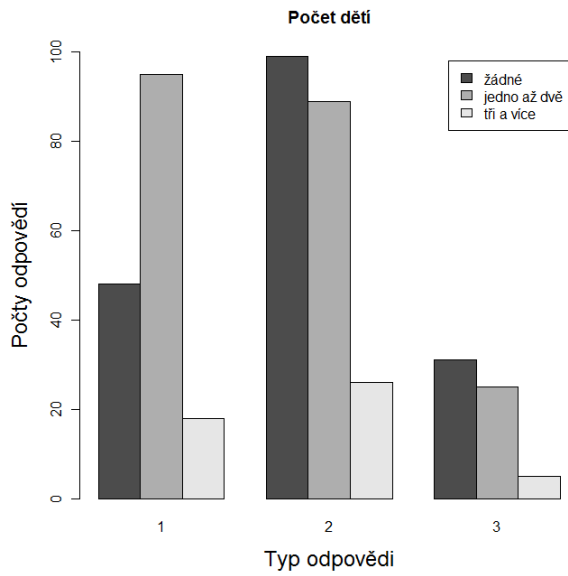

3) Využívání databází vědeckých článků.

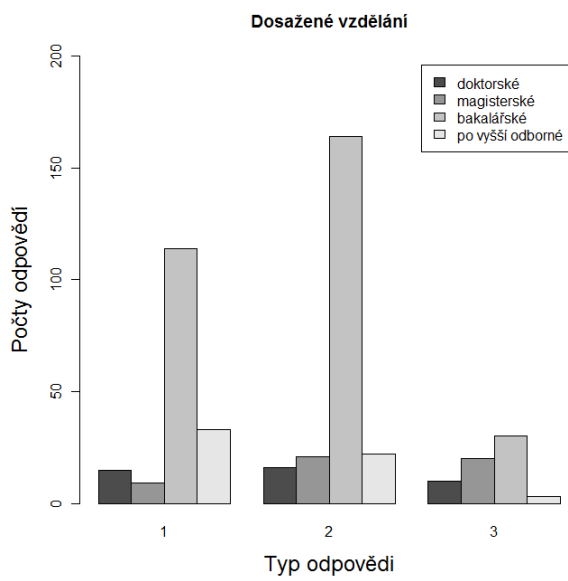
Pohlaví

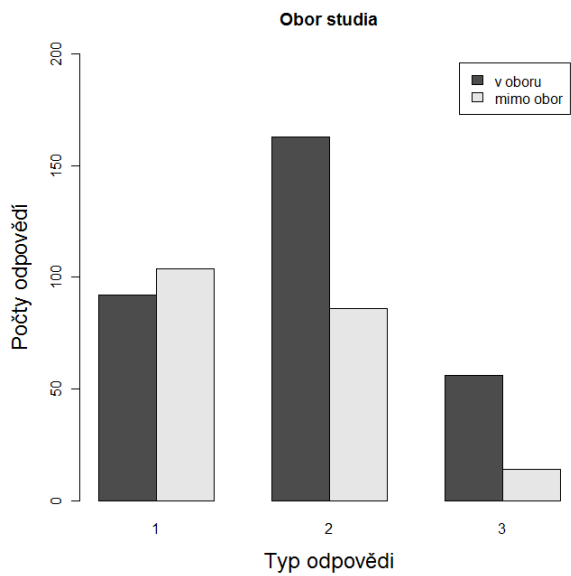
Počet dětí

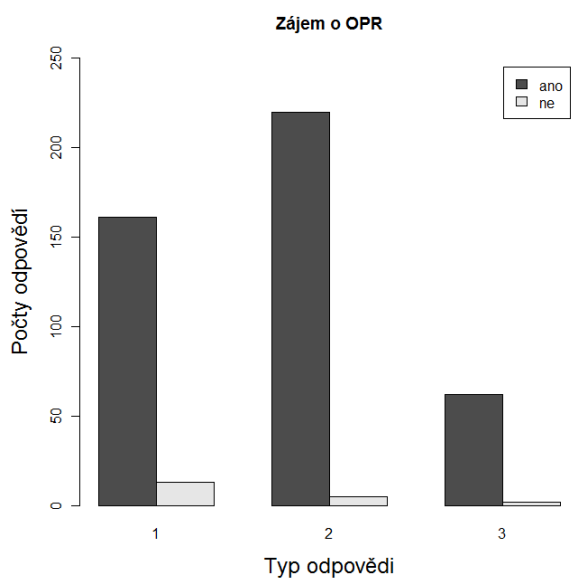
Dosažené vzdělání

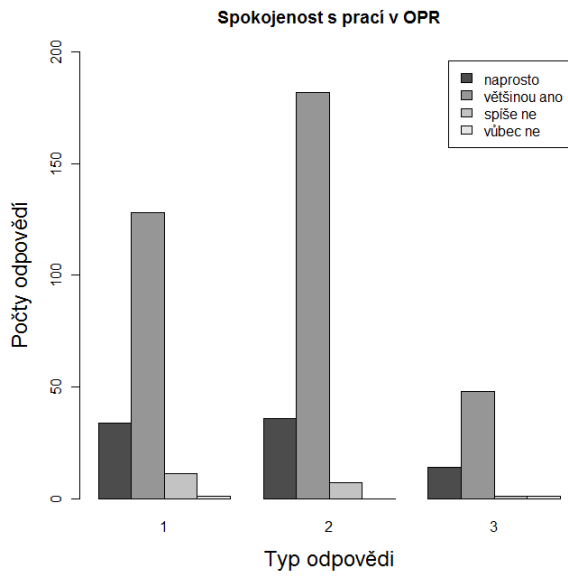
Obor studia

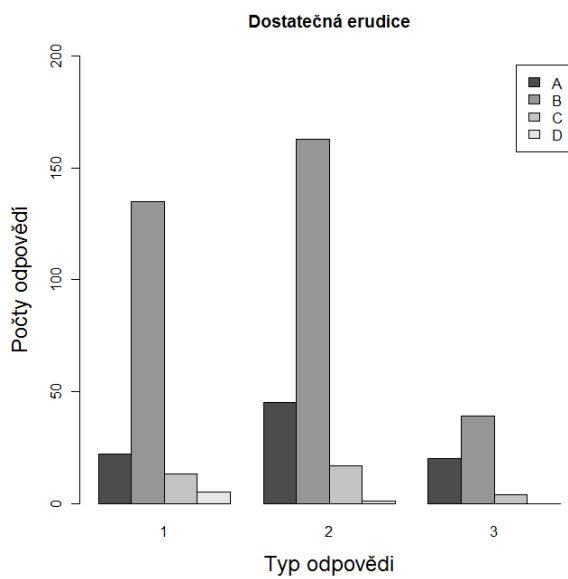
Zájem o OPR

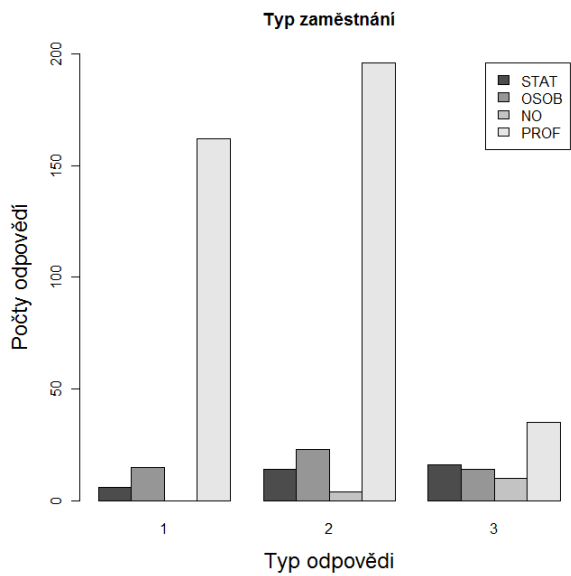
Spokojenost s prací v OPR

Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

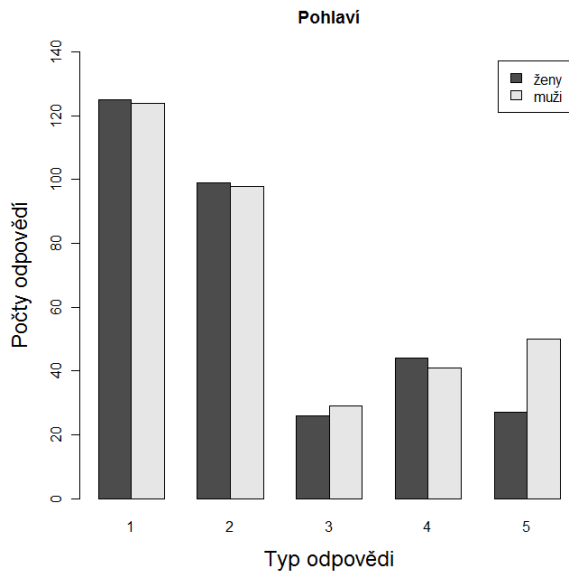

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

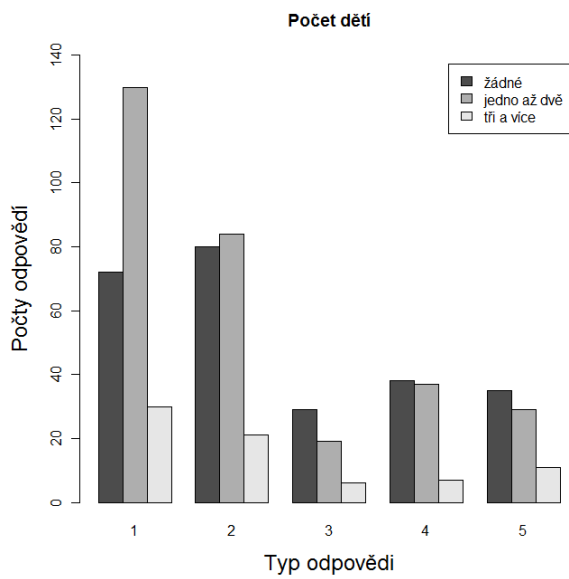

6) Cizojazyčné zdroje.

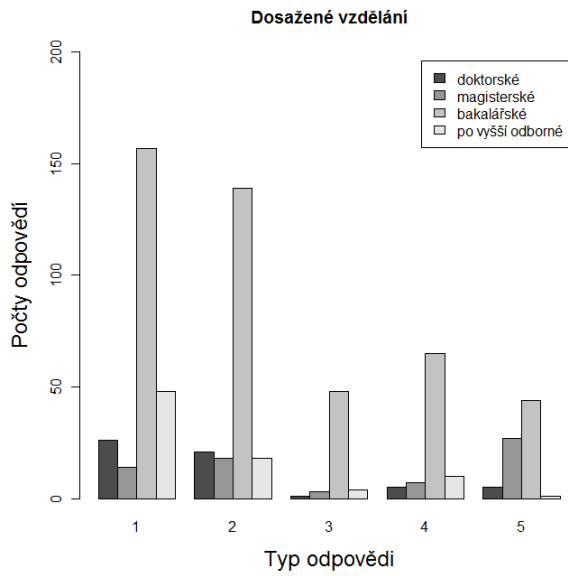
Pohlaví

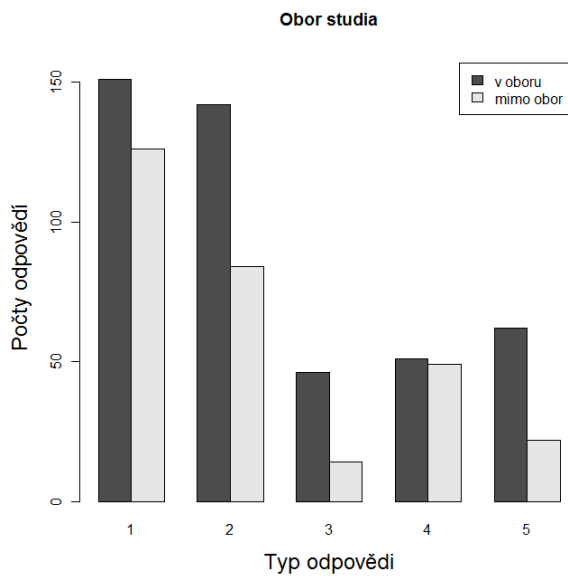
Počet dětí

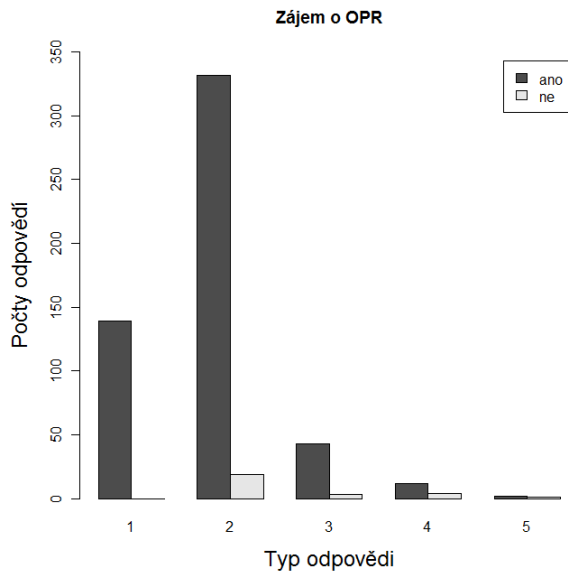
Dosažené vzdělání

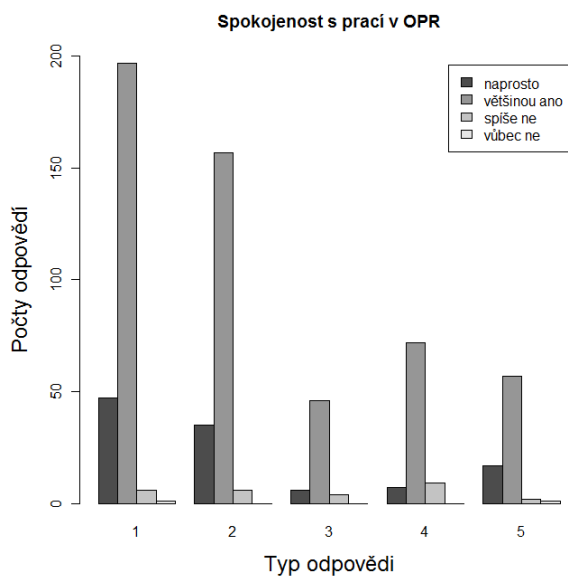
Obor studia

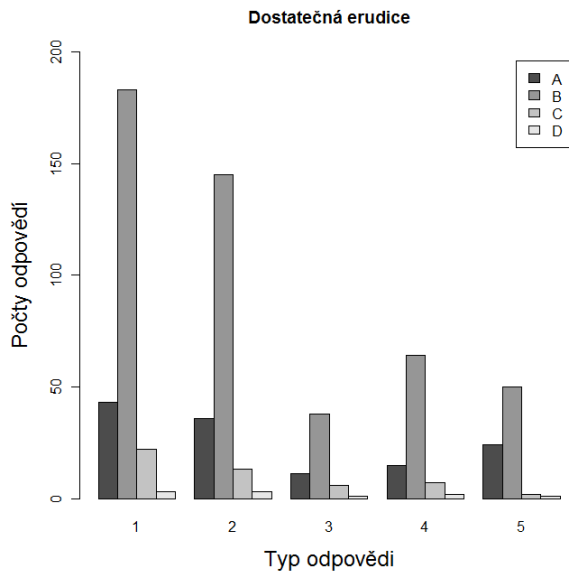
Zájem o OPR

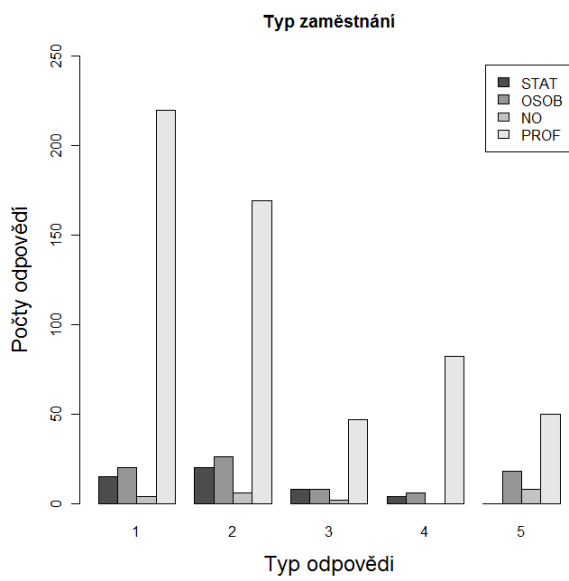
Spokojenost s prací v OPR

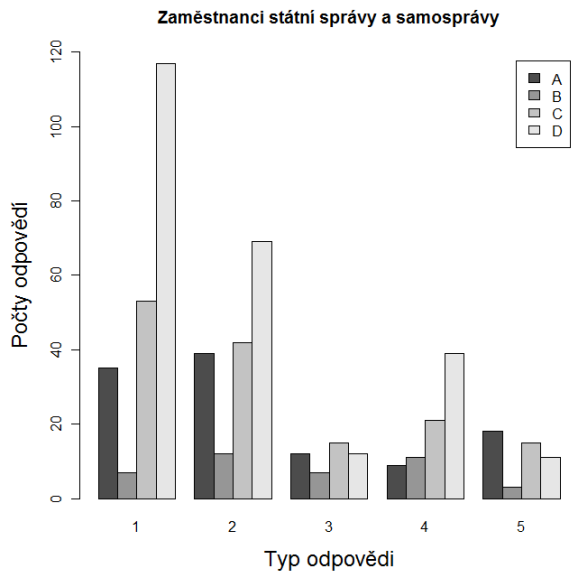
Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

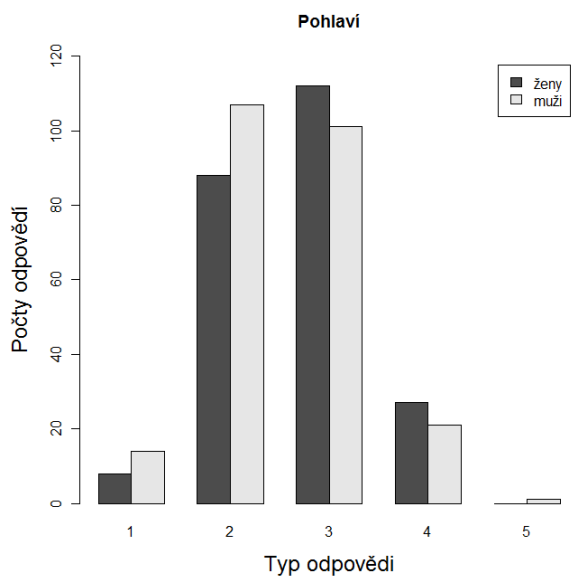

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

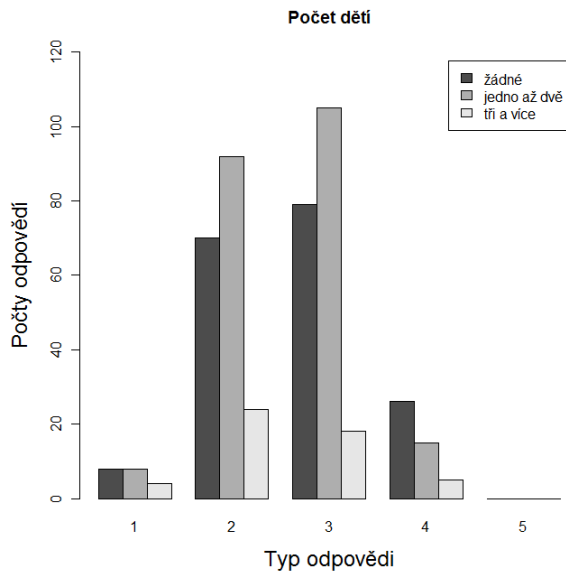

7) Sebevzdělávání v pracovní době.

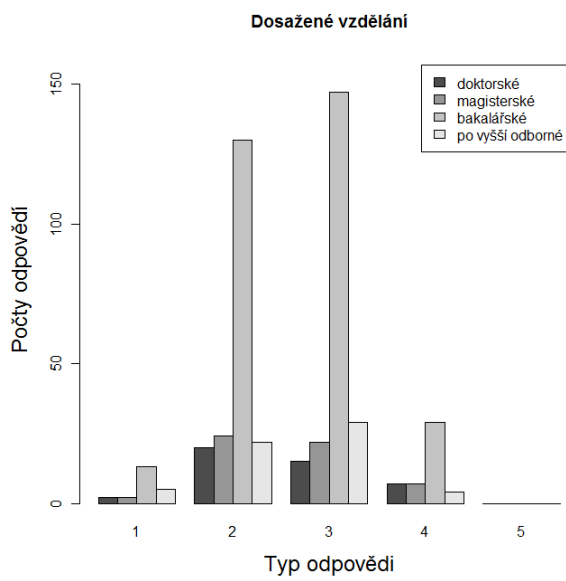
Pohlaví

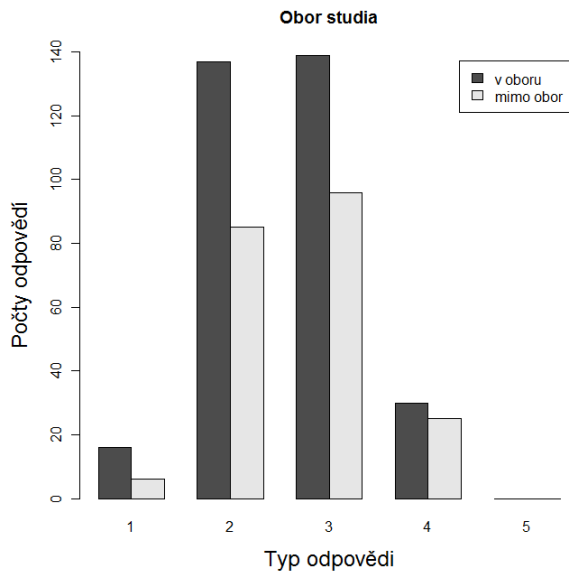
Počet dětí

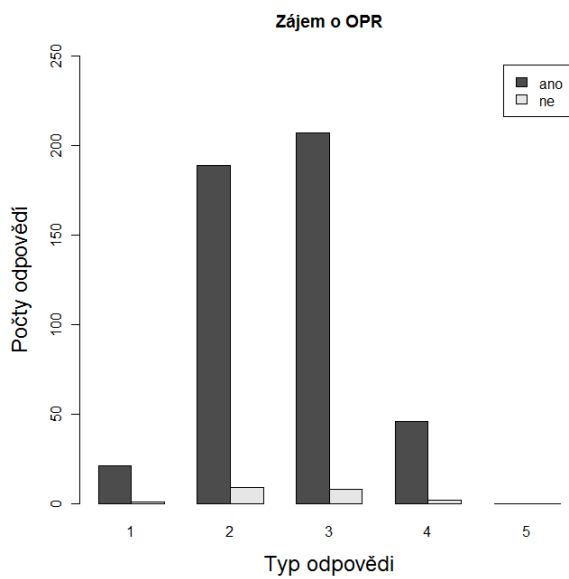
Dosažené vzdělání

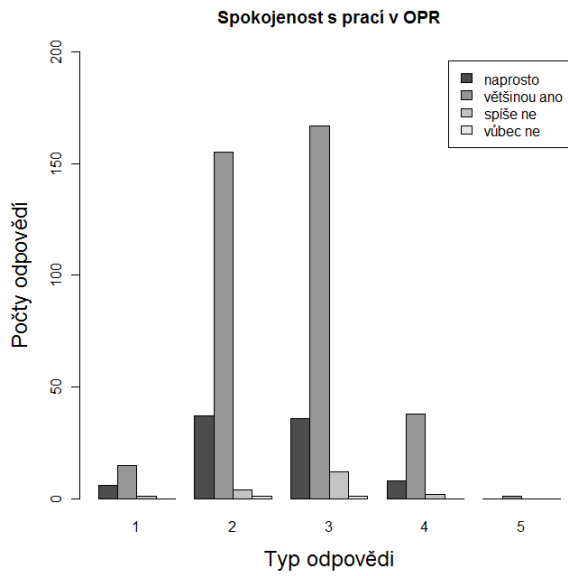
Obor studia

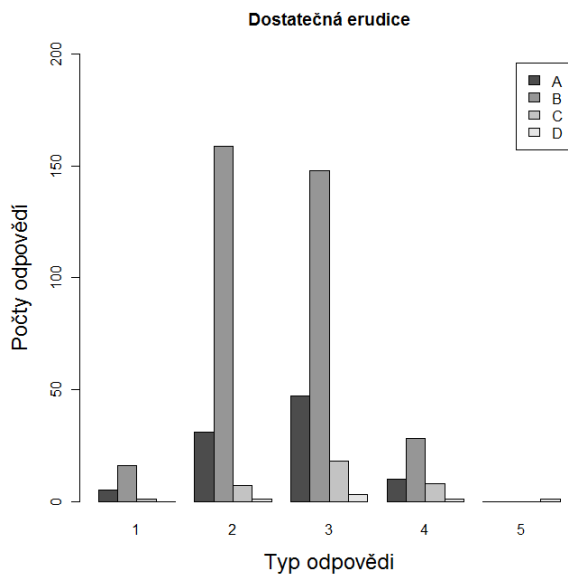
Zájem o OPR

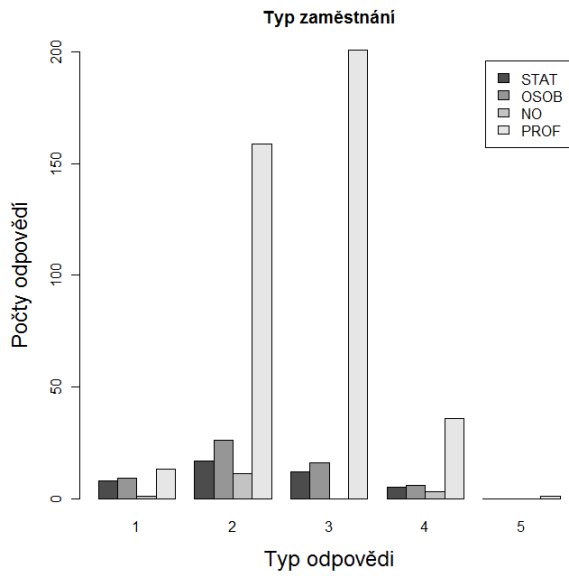
Spokojenost s prací v OPR

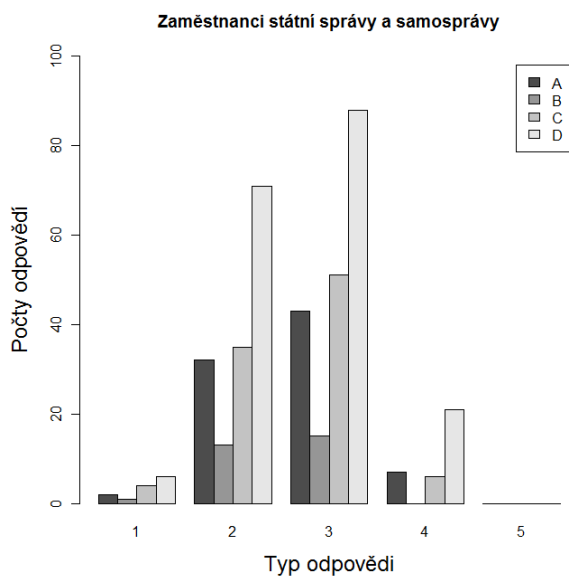
Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

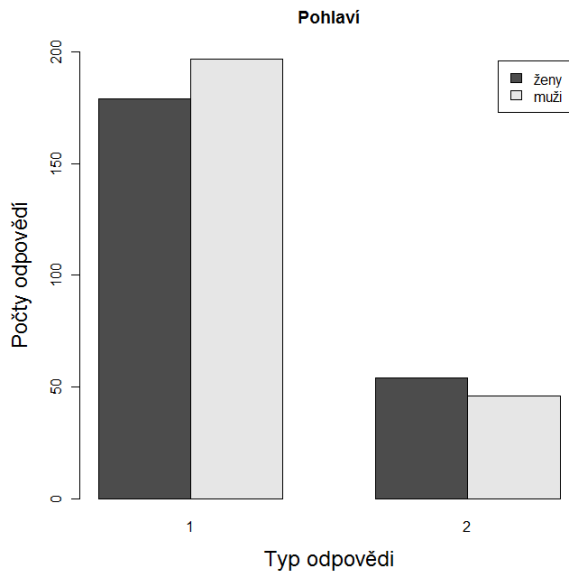

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

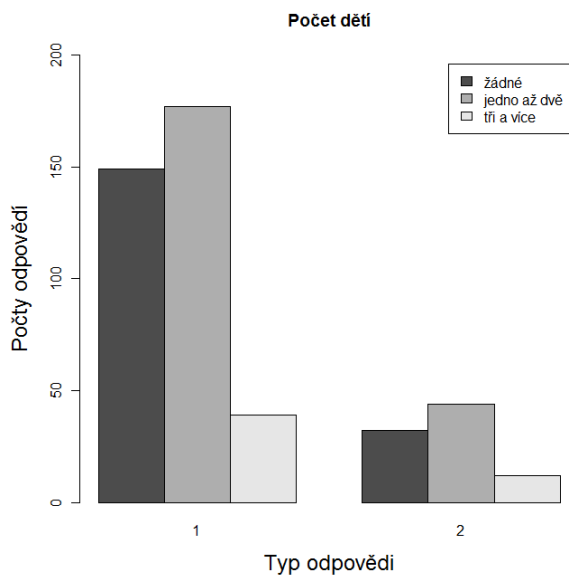

8. Přístup k literatuře

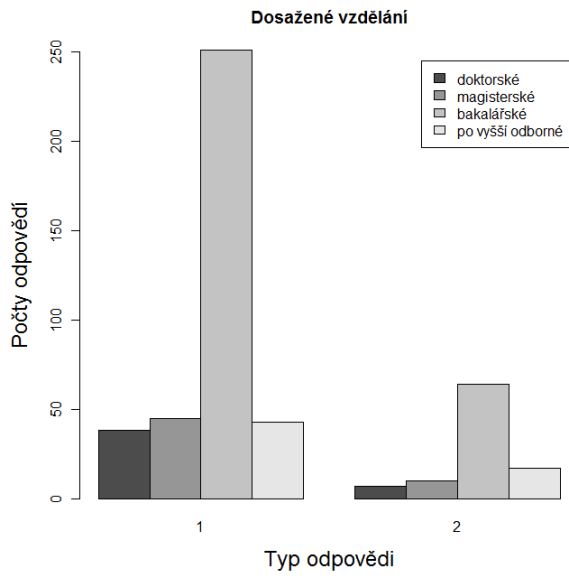
Pohlaví

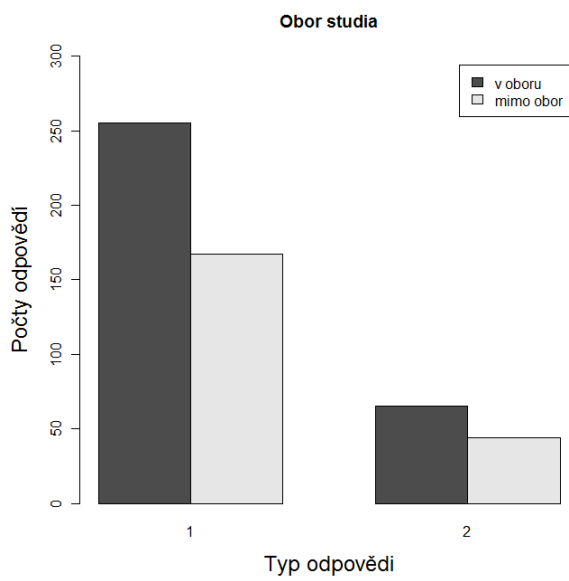
Počet dětí

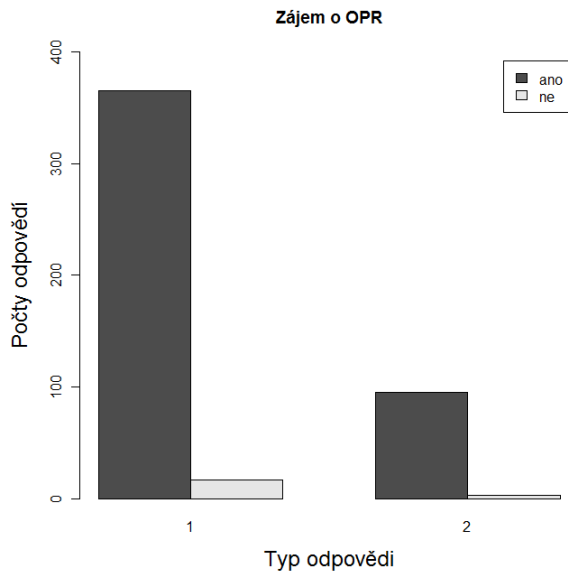
Dosažené vzdělání

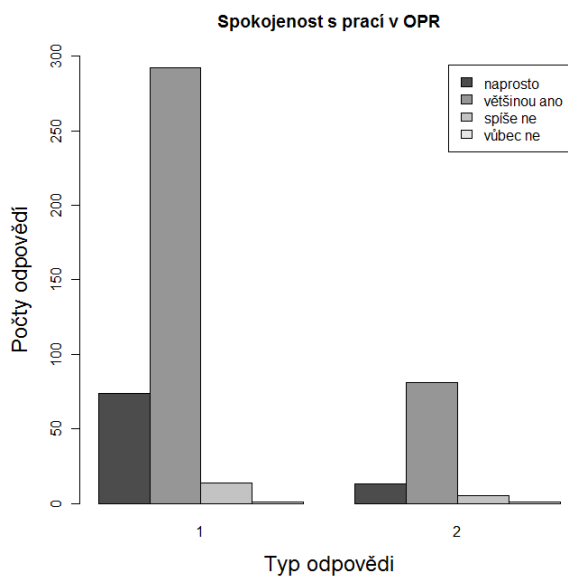
Obor studia

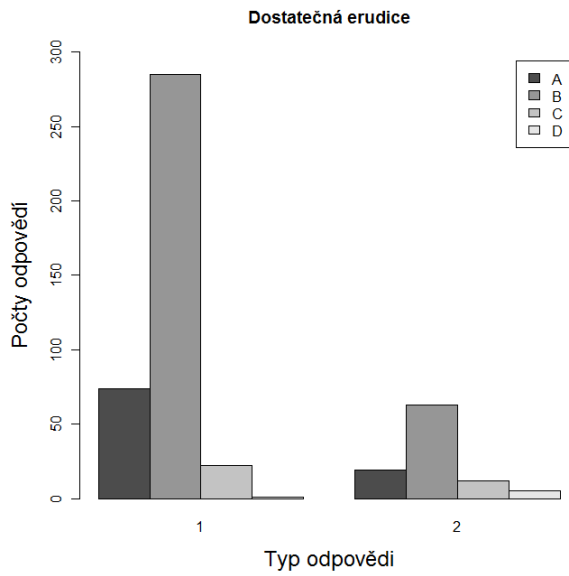
Zájem o OPR

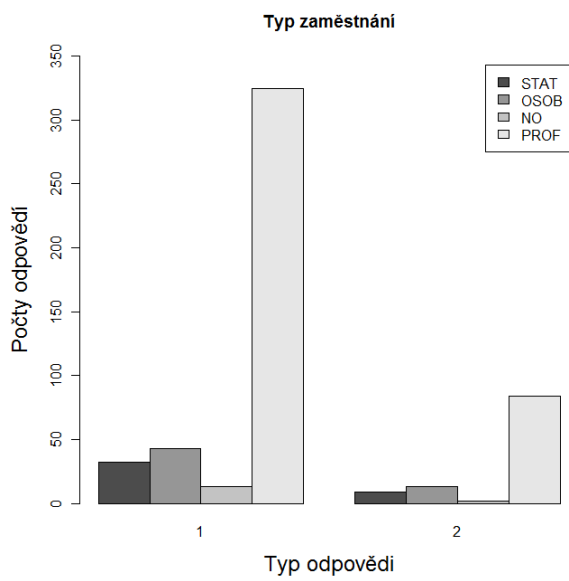
Spokojenost s prací v OPR

Dostatečná erudice

Typ zaměstnání

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

Zaměstnanci státní správy a samosprávy

